

Hatály: 2016.I.1. - 2016.VI.30.

2011. évi CXXVIII. törvény

a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról¹

Az Országgyűlés, a lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény XXXI. cikk (5) és (6) bekezdése, 53. cikke és 54. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

1. Általános szabályok

1. § (1) A katasztrófavédelem nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat.

(2) Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő katasztrófaveszélyt, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

2. § (1)² A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, az állampolgárok, valamint a polgári védelmi szervezetek, a gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az állami meteorológiai szolgálat, az állami mentőszolgálat, a vízügyi igazgatási szervek, az egészségügyi államigazgatási szerv, az önkéntesen részt vevő civil szervezetek és az erre a célra létrehozott köztestületek, továbbá nem természeti katasztrófa esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek és az önkormányzatok (a továbbiakban együtt: katasztrófavédelemben részt vevők) bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani.

(2) A katasztrófavédelemben részt vevők biztosítják az állampolgárok tájékoztatásához szükséges információkat az életet, testi épséget, az anyagi javakat és a környezetet veszélyeztető hatásokról.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Belső védelmi terv*: a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulásának megelőzését, a balesetek elhárítását, következményeinek mérséklését szolgáló intézkedések megtételét, az értesítési, riasztási, felkészítési feladatok veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen,

¹ Kihirdetve: 2011. X. 3.

² A 2011. évi CLXXV. törvény 108. § a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményen belüli végrehajtásának rendjét, feltételeit szabályozó üzemeltetői okmány.

2. *Biztonsági elemzés:* az üzemeltető által készített dokumentum, amely tartalmazza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére vonatkozó általános célkitűzéseit, továbbá annak az irányítási, vezetési és műszaki eszközrendszernek a bemutatását, amely biztosítja mind az ember, mind a környezet magas szintű védelmét, valamint annak bizonyítását, hogy az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelte. A dokumentumnak elegendő információt kell szolgáltatnia a hatósági döntés kialakításához. A biztonsági elemzésben rögzített feladatoknak és intézkedéseknek arányosnak kell lenniük a biztonsági elemzésben leírt veszélyeztetéssel.

3. *Biztonsági jelentés:* az üzemeltető által készített dokumentum, amely annak bizonyítására szolgál, hogy rendelkezik a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteket megelőző politikával és az annak végrehajtását szolgáló biztonsági irányítási rendszerrel, működőképes belső védelmi tervvel, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelte, a megelőzésükre a szükséges intézkedéseket megtette, kellő mértékű a létesítményeinek biztonsága, megbízhatósága. A jelentésnek elegendő információt kell szolgáltatnia a külső védelmi tervek elkészítéséhez és a hatósági döntés kialakításához.

4. *Dominóhatás:* a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben bekövetkező olyan baleset, amely a közelben lévő más, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre áterjedve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek valószínűségét és lehetőségét megnöveli vagy a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következményeit súlyosbítja.

4a.³ *Gazdálkodó szervezet:* a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott gazdálkodó szervezet.

5. *Katasztrófa:* a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeiket, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

6. *Katasztrófasegély:* a katasztrófák következményeinek felszámolása érdekében a katasztrófa károsító hatása által érintett területen az alapvető életfeltételeknek a központi költségvetésben létrehozott tartalékból történő biztosítása.

7. *Katasztrófa károsító hatása által érintett terület:* az a terület, ahol a természeti vagy civilizációs katasztrófa következményeinek elhárítása (helyreállítás) érdekében kormányzati intézkedés szükséges.

8. *Katasztrófavédelem:* a különböző katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, az alapvető életfeltételek

³ Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 82. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

9. *Katasztrófaveszély*: olyan folyamat vagy állapot, amelynek következményeként okszerűen lehet számolni a katasztrófa bekövetkezésének valószínűségével, és amely ezáltal veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyónbiztonságot.

10. *Katasztrófaveszélyes tevékenység*: olyan emberi cselekvés vagy mulasztás, amely katasztrófát vagy annak közvetlen veszélyét idézheti elő.

11. *Kockázat*: egy adott területen adott időtartamon belül vagy meghatározott körülmények között jelentkező egészség-, illetve környezetkárosító hatás valószínűsége.

12. *Közbiztonsági referens*: a polgármester katasztrófák elleni védekezésre való felkészülési, védekezési, helyreállítási szakmai feladataiban, továbbá rendvédelmi és honvédelmi feladataiban közreműködő, köztisztviselői jogviszonyban álló, e feladat ellátására a polgármester által kijelölt, e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott végzettséggel rendelkező személy.

13.⁴ *Külső védelmi terv*: a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv, amely a települési veszélyelhárítási terv része.

14.⁵ *Küszöbérték alatti üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület, ahol e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti alsó küszöbérték negyedét elérő vagy meghaladó, de az alsó küszöbértéket el nem érő mennyiségben veszélyes anyag van jelen, valamint a külön jogszabályban meghatározott, kiemelten kezelendő létesítmények.

15. *Lakossági riasztó rendszer*: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kezelésében lévő lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató, viharjelző rendszerek és ezek működésével szorosan összefüggő eszközök, berendezések összessége, amely lehet:

a) *lakossági riasztó végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a külön jogszabályokban előírt hangképek (légi-, katasztrófa-, riadó feloldása, morgató jelzés) lesugárzására.

b) *lakossági riasztó-tájékoztató végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a lakossági riasztó végponttal szemben támasztott követelményeken túlmenően élőbeszéd vagy előre tárolt üzenet lesugárzására is.

c) *viharjelző végpont*: a lakosság tájékoztatását szolgáló (a vihar veszélyét előre jelző) olyan eszköz, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási szintnek megfelelő vizuális jelzés leadására alkalmas.

d) *speciális végpont*: minden olyan eszköz, berendezés, amely az a)-c) pontokban felsorolt eszközök működéséhez, működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges (vezérlő központ, átjátszó állomás, monitoring végpont, adatátviteli központ).

16. *Megelőzés*: minden olyan tevékenység vagy előírás alkalmazása, amely a katasztrófát előidéző okokat megszünteti vagy minimálisra csökkenti, a károsító hatás valószínűségét a lehető legkisebbre korlátozza.

17. *Nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás*: külföldi államoknak az EU-hoz, az ENSZ-hez, a NATO-hoz vagy közvetlenül a Kormányhoz intézett, illetve regionális vagy határ menti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítség kérése nyomán a mentéshez és a katasztrófa következményeinek a felszámolásához szükséges anyagok és információk átadása,

⁴ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 19. § (1). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁵ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 19. § (2). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

illetve kiküldött eszközök és mentő csapatok biztosítása.

18. *Nemzetközi katasztrófa-segítéskérés*: a magyar Kormánynak az EU-hoz, az ENSZ-hez, a NATO-hoz, illetve regionális vagy határ menti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítéskérése, amelyben a hazai veszélyhelyzet vagy katasztrófa következményeinek a felszámolásához anyagokat, információkat, eszközöket vagy mentőcsapatokat kér és fogad.

19. *Önkéntes mentőszervezet*: különleges kiképzésű személyi állománnyal rendelkező, speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, katasztrófavédelmi feladatok ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződés.

20. *Polgári védelem*: olyan összetársadalmi feladat-, eszköz- és intézkedési rendszer, amelynek célja katasztrófa, illetve fegyveres összeütközés esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint a lakosság felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

21. *Polgári védelmi szervezet*: az a szervezet, amely önkéntes és köteles személyi állománya útján az e törvényben meghatározott, valamint fegyveres összeütközés idején végrehajtandó polgári védelmi feladatokat lát el.

22. *Súlyos káresemény elhárítási terv*: küszöbérték alatti üzem üzemeltetői okmánya, amely tartalmazza az üzem veszélyeztető hatásainak elemzését, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését, elhárítását és hatásainak csökkentését szolgáló intézkedések végrehajtásának rendjét, feltételeit.

23.⁶ *Üzemeltető*: bármely természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemet, létesítményt vagy küszöbérték alatti üzemet működtet, irányít, vagy alapszabály, alapító okirat, illetve szerződés alapján meghatározó gazdasági vagy döntéshozatali befolyással rendelkezik a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, létesítmény, küszöbérték alatti üzem műszaki üzemeltetése felett.

24. *Veszély*: valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre.

25. *Veszélyelhárítási terv*: katasztrófaveszély, valamint katasztrófa időszakában végrehajtandó katasztrófavédelmi feladatokat tartalmazó, központi, területi (fővárosi), települési (a fővárosban kerületi) és munkahelyi okmányrendszer.

26.⁷ *Veszélyes anyag*: e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott ismérveknek megfelelő anyag, keverék vagy készítmény, akár nyersanyag, termék, melléktermék, maradék, köztes termék, vagy hulladék formájában.

27.⁸ *Veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény*: olyan, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén lévő - föld alatti vagy föld feletti - technológiai vagy termelés-szervezési okokból elkülönülő műszaki egység, ahol egy vagy több berendezésben (technológiai rendszerben) veszélyes anyagok előállítása, felhasználása, szállítása vagy tárolása történik, magában foglal minden olyan felszerelést, szerkezetet, csővezetékét, gépi berendezést, eszközt, iparvágányt, kikötőt, a létesítményt szolgáló rakpartot, kikötőgátat, raktárt vagy hasonló - úszó vagy egyéb - felépítményt, amely a létesítmény működéséhez szükséges.

28.⁹ *Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület egésze, ahol egy vagy több veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben - ideértve a

⁶ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 36. § (1). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

⁷ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 36. § (2). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

⁸ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 36. § (3). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

⁹ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 36. § (4). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

közös vagy kapcsolódó infrastruktúrát is - veszélyes anyagok vannak jelen a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott küszöbértéket elérő mennyiségben, és ennek alapján alsó vagy felső küszöbértékűnek minősül.

29. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset:* olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó, veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem működése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe, és amely az üzemen belül vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteti vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.

30. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar:* veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben a rendeltetésszerű működés során vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely azonnali beavatkozást igényel és az alábbi következmények egyikével jár:

- a) veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,
- b) veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,
- c) mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,
- d)¹⁰ oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú folyadék halmazállapotú veszélyes anyag kikerülése legalább 1000 kg mennyiségben,
- e)¹¹ egyéb veszélyes anyag kikerülése legalább a felső küszöbérték 0,1%-át elérő mennyiségben,
- f)¹² veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény leállítása.

31.¹³ *Veszélyes tevékenység:* olyan, veszélyes anyagok jelenlétében végzett tevékenység, amely ellenőrizhetetlenné válása esetén tömeges méretekben veszélyeztetheti, illetve károsíthatja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyónbiztonságot.

31a.¹⁴ *Veszélyes anyagok jelenléte:* veszélyes anyagok tényleges vagy várható jelenléte a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben, valamint azoknak az anyagoknak a jelenléte, amelyekről reálisan feltételezhető, hogy akkor keletkezhetnek, amikor a folyamatok - beleértve a tároló tevékenységet is - az üzemen belül bármely létesítményből kikerülnek az ellenőrzés alól, amennyiben e veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja az e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott alsó küszöbérték negyedét.

32. *Veszélyességi övezet:* a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset lehetséges következményeinek csökkentése érdekében a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében a hatóság által kijelölt, az egyéni sérülés kockázatához igazodó terület.

33. *Védendő adat:* az üzemeltető által meghatározott üzleti titok és az üzem külső támadás elleni biztonságára vonatkozó lényeges adat.

3. A törvény hatálya

4. § (1) E törvényt kell alkalmazni Magyarország területén katasztrófa megelőzése érdekében, Magyarország területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, veszélyhelyzetben,

¹⁰ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (1). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

¹¹ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (1). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

¹² Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (1). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

¹³ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 19. § (4). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

¹⁴ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 36. § (5). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

katasztrófaveszély esetén, továbbá akkor, ha a katasztrófa károsító hatása ellen Magyarország területén védekezés szükséges (beleértve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezést is).

(2) A törvény IV. fejezetének hatálya kiterjed a Magyarország területén működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményekre, küszöbérték alatti üzemekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésében, az ellenük való védekezésben érintett közigazgatási szervekre és gazdálkodó szervezetekre, helyi önkormányzatokra, természetes személyekre.

(3) A törvény IV. fejezetének hatálya nem terjed ki:

a)¹⁵ az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 1. § (1) bekezdésében az atomenergia alkalmazásával összefüggésben meghatározott tevékenységekre, jogosultságokra és kötelezettségekre,

b)¹⁶ a veszélyes anyagoknak a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben és küszöbérték alatti üzemben kívüli közúti, vasúti, légi vagy vízi szállítására,

c)¹⁷ az ásványi anyagok bányákban és kőbányákban - többek között fúrólukakon át - történő kinyerésére, azaz feltárására, kitermelésére és feldolgozására,

d)¹⁸ a hulladéklerakó telepre, ideértve a föld alatti hulladéktárolást is,

e)¹⁹ a katonai létesítményekre, berendezésekre vagy tárolókra.

(3a)²⁰ A Kat. IV. fejezetének hatálya kiterjed a szárazföldi föld alatti, természetes rétegekben, víztartó rétegekben, sóüregekben és használaton kívüli bányákban végzett gáztárolásra, a vegyi és termikus feldolgozási műveletekre és a veszélyes anyagokkal végzett ilyen műveletekkel kapcsolatos tárolásra, valamint a működő meddő ártalmatlanítására szolgáló létesítményekre, a veszélyes anyagokat tartalmazó derítő-, illetve ülepítőmedencét is beleértve.

(4) Ez a törvény nem érinti a Magyar Honvédség vezetési-irányítási rendszerére, valamint a katonai függelmi viszonyokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

II. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSA

4. A Kormány feladatai

5. § A Kormány a katasztrófavédelem megszervezése és irányítása körében:

a) meghatározza a Kormány tagjainak és a védekezésben érintett állami szerveknek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatait,

b) megköti a katasztrófákkal kapcsolatos kölcsönös tájékoztatásra és segítségnyújtásra, valamint a megelőzés területén történő együttműködésre irányuló nemzetközi egyezményeket,

c) összehangolja a katasztrófavédelemmel összefüggő oktatási, képzési, tudományos kutatási és

¹⁵ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 37. § (1). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

¹⁶ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 37. § (1). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

¹⁷ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 37. § (1). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

¹⁸ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 37. § (1). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

¹⁹ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 20. § (2). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

²⁰ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 37. § (2). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

műszaki fejlesztési tevékenységet,

d) létrehozza az országos katasztrófavédelmi információs rendszert,

e) kihirdetésre előkészíti a veszélyhelyzet idején bevezetésre kerülő rendeletek tervezeteit, és megküldi azokat a végrehajtásért felelős személyeknek és szervezeteknek,

f) az éves költségvetésben tervezi a hazai és a nemzetközi segítségnyújtásra fordítható előirányzat mértékét,

g) gondoskodik a központi költségvetési tervezés keretében a katasztrófavédelem működésének és fejlesztésének pénzügyi feltételeiről,

h) meghatározza a nemzeti kockázatelemzési, -értékelési és feltérképezési követelményeket,

i) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternek a honvédelemért felelős miniszter véleményének kikérését követően kialakított javaslatára meghatározza a polgári védelmi szervezetek összlétszámát,

*j)*²¹ a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter útján irányítja a megyei védelmi bizottságok katasztrófavédelmi feladatainak végrehajtását.

6. § (1) A Kormány megszervezi a katasztrófák elleni védekezés irányítását és a végrehajtás összehangolását, a tervezés kormány szintű feladatainak végrehajtását, a katasztrófák következményeinek felszámolására való felkészülés, a megelőzés, a végrehajtás és a helyreállítás feladatainak tárcák közötti koordinációját.

(2) A katasztrófavédelem irányítása a szakirányítást végző kormányzati szervek közreműködésével valósul meg.

(3) A Kormány a katasztrófavédelem irányítása során dönt

a) a védekezéshez szükséges külföldi (nemzetközi) segítség igénybeviteléről,

b) a külföldi állam részére történő segítségnyújtásról.

5. Kormányzati koordináció

7. §²² A Kormány a katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése, valamint a katasztrófák elleni felkészüléssel, megelőzéssel, védekezéssel és helyreállítással kapcsolatos feladatok összehangolt megoldása érdekében kormányzati koordinációs szervet (a továbbiakban: kormányzati koordinációs szerv) működtet.

6. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladatai

8. § (1) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter felelős az irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetéséért.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter

a) kinevezi, illetve felmenti a közvetlen irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjét, gyakorolja felette a munkáltatói jogokat,

b) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének javaslatára kinevezi, illetve felmenti a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének helyettesét vagy helyetteseit,

c) elrendeli a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását,

d) dönt az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra

²¹ A 2011. évi CCI. törvény 418. § a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

²² Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (2). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

hatáskörébe utalt előirányzat felhasználásáról,

e) háromévente jelentést készít az Országgyűlésnek és a Kormánynak a főbb természeti csapásokra és az ember okozta katasztrófákra kiterjedő kockázatelemzésekről, a katasztrófák elleni védekezésre történő felkészülés helyzetéről, illetve a védekezésről,

f) gondoskodik a polgári veszélyhelyzeti tervezés (a továbbiakban: NATO CEP) katasztrófavédelmi feladatainak hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, melynek érdekében biztosítja a képviseletet a NATO Polgári Veszélyhelyzeti Tervezési Bizottságban (a továbbiakban: NATO CEPC), ellátja a NATO CEPC katasztrófavédelmi szerveivel való kapcsolattartást,

g) gondoskodik az EU polgári védelmi tevékenységének hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, ennek keretében biztosítja a kapcsolattartást és a képviseletet az EU intézményeiben,

h) a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve részt vesz a nemzetközi segítségnyújtásban,

i) felelős a kritikus infrastruktúrák védelméért a katasztrófák elleni védekezés területén,

j) jóváhagyja a központi veszélyelhárítási tervet.

7. A központi államigazgatási szerv vezetőjének feladatai

9. § A központi államigazgatási szerv vezetője felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért. Ennek keretében:

a) megállapítja az ágazati tevékenységgel összefüggő adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési kötelezettségeket, és végzi az érvényesítésükhöz szükséges szabályozási és jogalkalmazói feladatokat,

b) irányítja a megelőző védelmi feladatok ágazati végrehajtását,

c) az állami költségvetési tervezés rendszerében az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével meghatározza az ágazati katasztrófavédelmi rendszer és szervek működéséhez szükséges pénzügyi feltételeket,

d) a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszterrel egyeztetve végrehajtja a katasztrófavédelmi célú távközlési, informatikai, valamint ágazati mérő- és ellenőrző rendszerek egységes irányítási rendszerbe illeszkedő kialakítását és működtetését,

e) kijelöli az ágazat katasztrófavédelemben részt vevő szerveit és a katasztrófavédelemben bevonható gazdálkodó, valamint az önkéntesen jelentkező civil szervezetek közül az állandó együttműködésre alkalmas és a helyi részvételnél átfogóbb tevékenységre is képes szervezeteket, meghatározza a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladataikat, jogszabály alapján intézkedik felkészítésükre és a működési feltételeik megteremtésére,

*f)*²³ a területi szerv vezetőjének javaslatára kinevezi és felmenti a helyi szervek vezetőit, gyakorolja a velük kapcsolatos - jogszabályban meghatározott - munkáltatói jogköröket.

8. A megyei, fővárosi és helyi védelmi bizottság feladatai

10. § A megyei, a fővárosi, illetve a helyi védelmi bizottság az illetékességi területén összehangolja a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását és az arra való felkészülést.

²³ Beiktatta: 2015. évi CCIII. törvény 41. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.

11. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság az illetékességi területén irányítja és összehangolja a helyi védelmi bizottságok, a főpolgármester, a megyei közgyűlési elnök, a polgármesterek katasztrófavédelmi feladatait.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság a felkészülés érdekében:

a) összehangolja a katasztrófavédelemben érintett szervek jogszabályokban és szakmai irányelvekben meghatározott felkészülési feladatait,

b) irányítja a polgármester védelmi felkészülési tevékenységét,

c) irányítja a hatáskörébe tartozó katasztrófavédelmi tervező tevékenységet,

d) szervezi a települések (a kerületek) közötti kölcsönös segítségnyújtást, értesítést, riasztást és tájékoztatást,

e) gondoskodik más megyékkel és a fővárossal történő együttműködés, kölcsönös segítségnyújtás feltételeinek biztosításáról,

*f)*²⁴ szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal és a civil szervezetekkel területi szintű együttműködését,

g) szervezi a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztásának és tájékoztatásának előkészítését és végrehajtását,

h) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek létrehozásáért,

i) felelős a védekezéshez szükséges vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

9. A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének feladatai

12. § (1) A felkészülés és a megelőzés időszakában a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a bizottság döntésének megfelelően:

a) biztosítja a katasztrófavédelemben érintett és hatáskörébe tartozó megyei és helyi szervezetek felkészítését, alkalmazhatóságát, részükre a felkészülés érdekében feladatot határoz meg,

b) biztosítja a társadalmi és a karitatív szervezetek részvételét a felkészülés feladataiban,

c) irányítja a megyei, fővárosi védelmi bizottság által szervezett, a katasztrófák elleni védekezésben érintett szervek, szervezetek gyakorlatait, ellenőrzi a felkészülés hatékonyságát,

d) felelős a riasztás, tájékoztatás előkészítéséért és végrehajtásáért, gondoskodik a lakosság és a gazdálkodó szervezetek riasztásához, tájékoztatásához szükséges eszközök működtetéséről,

e) a megyei, fővárosi védelmi bizottság ülésének napirendjére tűzi a védekezésben részt vevő szervek felkészültségéről szóló beszámolót,

f) az éves feladattervben meghatározza a polgármesterek felkészítésével kapcsolatos feladatokat,

g) kezdeményezheti kölcsönös segítségnyújtási tervek kidolgozását más megyékkel és a fővárossal kötött megállapodások alapján,

h) egyetértési jogot gyakorol a területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára vonatkozó - a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv által tett - javaslatokkal kapcsolatosan,

i) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére felterjeszti az illetékességi területén lévő települések polgármestereinek a települések katasztrófavédelmi besorolására vonatkozó javaslatait,

²⁴ A 2011. évi CLXXV. törvény 108. § b) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

j)²⁵ szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a civil szervezetek, valamint a polgári védelmi szervezetek együttműködését,

k) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek megalakításáért, valamint a megyei (fővárosi) veszélyelhárítási terv elkészítéséért,

l) felelős a vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a védelmi bizottság közreműködésével a védekezés irányítása terén:

a) szervezi a Kormány által meghatározott területi védekezési feladatok végrehajtását,

b) irányítja a védekezést, és kezdeményezi a Kormány hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét,

c) magához vonhatja a védekezés irányítását, ha a saját vagy az érintett polgármester helyzetértékelése szerint a katasztrófa elleni védekezés a helyi védelmi bizottság lehetőségét meghaladja, erről haladéktalanul értesíti a kormányzati koordinációs szervet,

d) halasztást nem tűrő esetben, a helyben szokásos módon, átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges mértékben a veszélyeztetett területekről az állampolgárok kimenekítését, és erről a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján haladéktalanul értesíti a Kormányt,

e) folyamatosan értékeli a kialakult helyzetet, a védekezés helyzetét, minderről jelentést tesz a 46. § (1) bekezdésében meghatározott miniszteri biztosnak és tájékoztatja a kormányzati koordinációs szervet,

f) elrendeli a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter intézkedése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - a polgári védelmi szervezetek alkalmazását, erről egyidejűleg tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjét,

g) összehangolja a lakosság és az anyagi javak kitelepítését, kimenekítését, befogadását, ellátását, továbbá a helyi védekezés megszervezését.

13. § Ha a területi, illetve a helyi szintű védekezésben egyidejűleg több szerv együttműködése szükséges, a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezetőt illetékességi területén a megyei, fővárosi vagy helyi védelmi bizottság elnöke, illetve a polgármester, több megye területét illetően a Kormány vagy bizottsága jelöli; a kijelölésig az események következményeinek felszámolásában elsődlegesen érintett szerv vezetője végzi a védekezés irányítását.

10. A helyi védelmi bizottság elnökének védekezéssel kapcsolatos feladatai

14. § (1) A helyi védelmi bizottság elnöke:

a) működési területén irányítja a védekezésben részt vevő szervek, szervezetek tevékenységét,

b) utasíthatja a védekezés irányítása során a védekezésben részt vevő szervezetek vezetőit a hatáskörükbe tartozó intézkedések megtételére,

c) intézkedik a védekezéshez igénybe vehető állomány és eszközök átcsoportosítására és bevonására.

(2) A helyi védelmi bizottság elnökének az (1) bekezdésben meghatározott irányítási és utasítási jogköre nem terjed ki a főpolgármesterre és a megyei közgyűlés elnökére.

11. A polgármester feladatai

²⁵ A 2011. évi CLXXV. törvény 108. § c) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

15. § (1) A polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait. E feladatok végrehajtására - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve egyetértésével - közfoglalkoztatási támogatást igényelhet az erre a célra létrehozott költségvetési előirányzat terhére, a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

(2) A polgármester a felkészülés keretében:

a) felelős a települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,

b) irányítja a védekezésre való felkészítést,

c) gyakorolja katasztrófavédelmi ügyekben az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,

d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,

e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet megalakításáért,

f) gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,

g) a gazdálkodó szervezetek részére határozattal elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását,

h) biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését,

i) részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által szervezett felkészítéseken,

j) kijelöli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataiban közreműködő közbiztonsági referenst.

(3) A főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke szervezi és irányítja a fővárosi és a megyei önkormányzat közfeladataihoz kapcsolódó katasztrófavédelmi tevékenységet.

16. § A polgármester a településen a védekezés során:

a) a 46. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel a hivatásos katasztrófavédelmi szerv szakmai iránymutatása mellett irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,

b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét,

c) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi,

d) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését,

e) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,

f) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását,

g) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

12. A gazdálkodó szervezet vezetőjének feladatai

17. § A hatósági határozat alapján kijelölt gazdálkodó szervezet vezetője felelős a szervezet védekezési feladatainak ellátásáért. Ennek keretében

a) hatósági határozatban megjelölt, polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetet hoz létre, kijelöli a munkahelyi polgári védelmi szervezet tagjait, és beosztásuk esetén gondoskodik a felkészítésükről, valamint a szervezet működtetéséről,

b) szervezi és irányítja az alkalmazottak katasztrófavédelmi felkészítését,

c) gondoskodik a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javak (különösen élelmiszer-, víz-, gyógyszer-, takarmánykészletek, állatállomány) műszaki-technikai, valamint radiológiai, biológiai és vegyi megelőző védelméről,

d) működési területén kívül közreműködik a károk csökkentésében, valamint a mentéshez szükséges halaszthatatlan munkák végzésében,

e) gondoskodik az alkalmazottak védelmét szolgáló védőlétesítmények létrehozásáról, fenntartásáról, az egyéni védőeszközök biztosításáról,

f) a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek a gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye szerint illetékes helyi szervének előzetes egyetértésével jóváhagyja a gazdálkodó szervezet veszélyelhárítási tervét.

13. A katasztrófák elleni védekezésben közreműködő önkéntes szervezetek feladatai

18. §²⁶ (1) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek, az önkéntesen közreműködő társadalmi és karitatív szervezetek részt vehetnek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában.

(2) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján vehetnek részt.

(3) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladat végrehajtásáért felelős személy irányításával látják el a számukra meghatározott feladatot.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi és területi szervei a katasztrófák elleni védekezésben önkéntesen közreműködő társadalmi és karitatív szervezet és a 18/A. § szerint minősített önkéntes mentőszervezet (a továbbiakban: minősített önkéntes mentőszervezet) részére pályázati úton, valamint egyedi elbírálás alapján pénzbeli és nem pénzbeli juttatást biztosíthatnak.

18/A. §²⁷ (1) A védekezési feladatokba csak a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által szakmailag megfelelőnek minősített önkéntes mentőszervezet vonható be. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv az önkéntes mentőszervezetet kérelmére minősíti. A minősítési kérelemhez csatolni kell az önkéntes mentőszervezet tagjának a (8) bekezdés szerinti adatait, valamint az adatok kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatát.

(2) Ha különleges szakképzettség és speciális szakfelszerelések igénybevétele szükséges, a minősített önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője rendeli el.

(3) A minősített önkéntes mentőszervezetek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakmai

²⁶ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 21. § (1). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

²⁷ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 21. § (2). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

irányítása mellett vesznek részt a katasztrófák hatásai elleni védekezésben és a kárelhárításban.

(4) A minősített önkéntes mentőszervezet tagjai részére - a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának azonosítása, a lezárt kárterületre történő belépési jogosultság ellenőrzése érdekében - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv visszavonásig érvényes egységes mentési igazolványt ad ki, valamint adatváltozás esetén a mentési igazolvány cseréjéről gondoskodik.

(5) A minősített önkéntes mentőszervezet tagja a kárhelyszínen intézkedésre jogosult személy felszólítására köteles a mentési igazolványát felmutatni.

(6) A mentési igazolvány adattartalma:

- a) a minősített önkéntes mentőszervezet megnevezése,
- b) a minősített önkéntes mentőszervezet tagja arcfényképe,
- c) a minősített önkéntes mentőszervezet tagja neve.

(7) A mentési igazolványt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a (8) bekezdés alapján vezetett nyilvántartás alapján állítja ki.

(8) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a minősített önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonásának elrendelése, az önkéntes mentőszervezet tagja nyilvántartási számmal történő azonosítása, a lezárt kárterületre történő belépési jogosultság ellenőrzése érdekében a minősített önkéntes mentőszervezetekről és azok tagjairól vezetett nyilvántartásban (a továbbiakban: nyilvántartás) kezeli a tag

- a) természetes személyazonosító adatait,
- b) arcfényképét,
- c) telefonszámát,
- d) beosztását,
- e) szakterületére, szakképzettségére vonatkozó adatait,
- f) élet- és felelősségbiztosításának meglétére vonatkozó adatait, ha van, akkor biztosítási kötvényszámát,
- g) oltásainak típusára, érvényességi idejére vonatkozó adatait,
- h) nyelvtudására vonatkozó adatait,
- i) útleveleszámát.

(9) Az (8) bekezdés szerinti adatokban bekövetkezett változás esetén az adatokat a minősített önkéntes mentőszervezet tagja - a mentőszervezet vezetője útján - az adatváltozás időpontjától számított 15 napon belül szolgáltatja.

(10) A mentési igazolványt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a minősített önkéntes mentőszervezet megszűnésekor, a minősített önkéntes mentőszervezeti tagság megszűnésekor, a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának halála esetén, a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának adataiban bekövetkezett változás esetén vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel kötött együttműködési megállapodás megszűnésekor visszavonja és érvényteleníti.

(11) A (8) bekezdés alapján nyilvántartott adat - ha törvény eltérően nem rendelkezik - más szerv részére nem továbbítható.

(12) A minősített önkéntes mentőszervezeti tagság megszűnése, valamint a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának halála esetén a tag adatainak a nyilvántartásban történő kezelését meg kell szüntetni.

14. Egyéb rendelkezések

19. § (1) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke és a polgármester a katasztrófavédelmi feladatoknak e törvényben meghatározott irányítása és végrehajtása során államigazgatási jogkörben jár el.

(2) A főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke, a polgármester a katasztrófavédelmi feladatait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

(3) A katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében a kormánytisztviselő, a köztisztviselő és a közalkalmazott túlmunkára kötelezhető.

(4) A polgári védelmi kötelezettséget teljesítő vagy a katasztrófák elleni védekezésben e törvény alapján közreműködő részére a katasztrófavédelmi feladatok teljesítésével összefüggésben bekövetkezett balesete vagy betegsége esetén a társadalombiztosítási rendelkezések szerinti baleseti ellátás jár. A polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő balesetnek minősül az is, ha a baleset a kötelezettséget teljesítő személyt a kötelezettség teljesítésének helyére vagy onnan vissza, menet közben éri.

15. Általános jelzési kötelezettség

20. § Aki a katasztrófát vagy a katasztrófa veszélyét észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles bejelenteni azt a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, illetve az önkormányzati tűzoltóságnak és a polgármesteri hivatalnak.

21. § (1) A lakossági riasztórendszer elemeinek, végpontjainak idegen építményen történő elhelyezésénél törekedni kell elsődlegesen az állami, önkormányzati építményeken történő elhelyezésre. Amennyiben a magántulajdonú építménnyel szemben az állami, önkormányzati területen történő elhelyezés aránytalanul nagy költségráfordítást, illetve technológiai változást jelent, a lakossági riasztórendszer magántulajdonú építményeken kerül elhelyezésre.

(2)²⁸ A lakossági riasztórendszer végpontjainak telepítése és üzemeltetése céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei javára ingatlanon közérdekből szolgálmi jog alapítható. A szolgálat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell egyezség létrehozását megkísérelni. Megegyezés hiányában a szolgálat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve kérelmére a fővárosi és megyei kormányhivatal állapítja meg. A szolgálat alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog közérdekű szolgálatnak minősül.

(3) A szolgálat jogosultja a szolgálmi jog alapján az idegen ingatlanon építményt építhet, távközlési és energetikai vezetékeket, mérő, vezérlő és egyéb speciális berendezéseket helyezhet el. A szolgálat alapján a központi, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei jogosultak a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(4) Az idegen ingatlanon elhelyezett lakossági riasztórendszer végpontjaival kapcsolatos üzemeltetési költség a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveit terheli.

(5) Az illetékes áramszolgáltatók a katasztrófák elleni védekezés támogatása érdekében külön díjazás nélkül biztosítják a lakossági riasztórendszer végpontjainak energiávételezését. A lakossági riasztórendszer végpontjait - a mindenkori érvényes szabványok és előírások betartása mellett - az áramszolgáltatói méretlen hálózatra kötelesek kötni.

(6) Az áramszolgáltató külön kérésére évente egy alkalommal a hivatásos katasztrófavédelmi

²⁸ Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 81. §.

szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve az áramszolgáltató illetékességi területén telepített lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját megküldi.

III. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉSÉRT FELELŐS MINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALÁ TARTOZÓ, A KATASZTRÓFAVÉDELEM VÉGREHAJTÁSÁT VÉGZŐ SZERVEK ÉS FELADATAIK

16. Hivatásos katasztrófavédelmi szervek

22. § (1) A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szerv:

- a) az országos illetékességgel működő központi szerv,
- b) a megyei, fővárosi illetékességgel működő területi szervek,
- c) helyi szervek a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

(2)²⁹ A hivatásos katasztrófavédelmi szerv államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szerv, amelynek tagjai hivatásos állományúak, közszolgálati tisztviselők, közalkalmazottak és munkavállalók.

17. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve

23. § (1)³⁰ A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve költségvetési szerv.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője központi irányítási és felügyeleti jogkörében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvényben meghatározott irányítási jogosítványokon túl:

a) javaslatot tesz a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője helyettesének vagy helyetteseinek kinevezésére és felmentésére,

b) gyakorolja a munkáltatói jogokat a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve állományába tartozó személyek felett.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében:

a) biztosítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek működési feltételeit, tervezi és felügyeli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő jóváhagyott fejlesztéseket,

b) javaslatot tesz a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére a katasztrófavédelem működését, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladatkörét érintő jogszabályoknak és a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek megalkotására,

c) kidolgozza a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai

²⁹ Megállapította: 2015. évi CLXXIX. törvény 37. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

³⁰ Módosította: 2013. évi CCIII. törvény 34. § (2) d).

elveket és követelményeket, végzi a lakosság mentésével kapcsolatos tervező, szervező feladatokat, irányítja az alárendelt szervezetek a bekövetkezett események következményeinek felszámolására irányuló tevékenységét,

d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányításával közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben,

e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló központi polgári védelmi szervezet létrehozásáért és a központi veszélyelhárítási terv elkészítéséért,

f) meghatározza a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezetek szakmai munkáját és tevékenységét,

g) ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat,

h) biztosítja a védelmi igazgatás szerveinek működéséhez szükséges szakértőket, és részt vesz a védelmi igazgatás tervezési feladataiban,

i) együttműködik az országos illetékességgel eljáró szervezetek ágazati katasztrófaelhárítási szervezeteivel,

j) feladatai ellátásához az ingatlanügyi hatóságtól a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől adatot, a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezelésére jogosult szervtől földmérési és térképészeti állami alapadatok, termékeket kér,

k) gondoskodik a közfoglalkoztatás feltételeinek rendelkezésre állásáról a katasztrófák elleni védekezésre való felkészüléssel, a védekezéssel és a helyreállítással összefüggő katasztrófavédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében,

*l)*³¹ irányítja a veszélyes áruk szállításának ellenőrzésével kapcsolatos, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatáskörébe tartozó hatósági feladatok ellátását.

(5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos jogkörében:

a) közreműködik a katasztrófavédelemmel kapcsolatos nemzetközi szerződések szakmai előkészítésében, részt vesz a nemzetközi együttműködésben, ennek keretében folyamatos kapcsolatot tart fenn a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel,

b) jelöli a NATO CEPC munkájában az állandó képviselőt ellátó összekötő személyét,

c) jelöli a NATO CEPC alá tartozó polgári védelmi bizottság (CPG) munkájában a nemzeti szakmai képviselőt ellátó személyt,

d) biztosítja a nemzetközi szervezetekkel, így különösen az EU és a NATO polgári védelmi gyorsriasztó és információs rendszereivel való kapcsolattartást, előkészíti, koordinálja és biztosítja a nemzetközi szervezetekben és azok szakmai testületeiben való érdekképviselőt,

e) ellátja az EU Lisszaboni Szerződésből eredő polgári védelmi tevékenységek koordinálásával kapcsolatos feladatokat, és szoros kapcsolatot tart fenn a külpolitikáért felelős miniszterrel a humanitárius segítségnyújtással való összhang megteremtése érdekében,

f) biztosítja a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését, szervezését és az azokon való részvételt,

g) biztosítja a Kormány által kötött katasztrófavédelmi egyezményekben foglalt maradéktalan végrehajtását,

h) biztosítja a regionális és határ menti együttműködéssel összefüggő feladatok folyamatos

³¹ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 22. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

végrehajtását,

i) részt vesz a katasztrófák megelőzésére és felszámolására irányuló nemzetközi együttműködésben,

j) szükség esetén - a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve - biztosítja a nemzetközi segítségnyújtásra kijelölt szervek rendelkezésre állását, illetve a külföldi állam katasztrófa sújtotta területeire történő kijuttatását, szervezi a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás gyakorlati végrehajtását, a szállítmányok továbbítását, és folyamatos kapcsolatot tart a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel, e tevékenységbe bevonja a különböző karitatív szervezeteket, a Magyar Vöröskeresztet és azokat a nemzetközi karitatív szervezeteket vagy azok magyar tagozatait, amelyek erre előzetesen a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervével megállapodást kötöttek,

k) szükség esetén - a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve - biztosítja a nemzetközi segítség fogadását, elősegíti kapacitásai függvényében a nemzetközi segítségnek a veszélyhelyzet vagy a katasztrófa károsító hatása által érintett területre való eljuttatását, és szétosztását,

l) végzi az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő katasztrófavédelmi feladatokat.

18. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei

24. § (1)³² A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve költségvetési szerv, amely jogszabályban meghatározott ügyekben hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban részére meghatározott feladatokat, irányítja a hivatásos tűzoltóságokat és a katasztrófavédelmi kirendeltségeket.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ellátja az önkormányzati tűzoltóságok felügyeletét, ellenőrzi a létesítményi tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységét.

IV. FEJEZET

VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS

25. § (1)³³ Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményre építési engedély csak a hivatásos katasztrófavédelmi szerv (a IV. fejezet alkalmazásában: iparbiztonsági hatóság) katasztrófavédelmi engedélye alapján adható. Veszélyes tevékenység kizárólag az iparbiztonsági hatóság katasztrófavédelmi engedélyével végezhető. Az építési engedélyezéshez és a veszélyes tevékenység végzéséhez szükséges katasztrófavédelmi engedély iránti kérelemhez az üzemeltetőnek csatolni kell a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés két példányát.

(2)³⁴ Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot tartalmaz, az üzemeltető egyidejűleg a nyilvánosságra hozható, védendő adatot nem tartalmazó biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést is köteles az iparbiztonsági hatóság részére benyújtani.

³² Módosította: 2013. évi CCIII. törvény 34. § (2) d).

³³ Módosította: 2012. évi XXXI. törvény 37. § 19. a), 2013. évi CXCV. törvény 34. § (1), (4).

³⁴ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

(3)³⁵ Az iparbiztonsági hatóság által az e jogszabály IV. fejezete alapján lefolytatott közigazgatási eljárásokért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(4)³⁶ Az iparbiztonsági hatóság a IV. fejezet hatálya alá tartozás megállapítása céljából bármely gazdálkodó szervezetet adatszolgáltatásra kötelezhet és annak telephelyén hatósági ellenőrzést tarthat.

(5)³⁷ Az iparbiztonsági hatóság által az e jogszabály IV. fejezete alapján lefolytatott közigazgatási eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szerinti függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

26. § (1)³⁸ Ha az iparbiztonsági hatóság hatáskörébe tartozó eljárásban benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nem felel meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak az iparbiztonsági hatósághoz történő beérkezésétől számított harminc napon belül az iparbiztonsági hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.

(1a)³⁹ A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek elsőfokú engedélyezési eljárásának ügyintézési határideje és a másodfokú eljárás ügyintézési határideje 70 nap.

(2)⁴⁰ Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre vonatkozó biztonsági jelentéssel, biztonsági elemzéssel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak vagy a biztonsági jelentésben vagy biztonsági elemzésben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig az iparbiztonsági hatóság a veszélyes tevékenység végzését korlátozhatja vagy felfüggesztheti.

27. § (1)⁴¹ A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek megvalósítását, jelentős változtatását, megszüntetését, illetve azok veszélyességi övezeti határait fel kell tüntetni a településszerkezeti tervben. A veszélyességi övezeten belüli fejlesztésekkel kapcsolatos eljárási rendet, a polgármester feladatát és hatáskörét a biztonsági követelmények figyelembevételével külön jogszabály határozza meg.

(1a)⁴² A településszerkezeti terv módosításának költségeit az üzemeltető viseli. Az e törvény IV. fejezete alapján kiadott hatósági döntés nem tartalmazza a településszerkezeti tervmódosításának költségét, viselésének módját.

(2)⁴³ Az üzemeltető az iparbiztonsági hatóság számára köteles haladéktalanul bejelenteni a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, küszöbérték alatti üzem ideiglenes leállítását, végleges bezárását.

(3)⁴⁴ Az üzemeltető köteles az e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott felülvizsgálati eljárást kezdeményezni az iparbiztonsági hatóságnál

a) a veszélyes tevékenység ismételt folytatása,

³⁵ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (2).

³⁶ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (2).

³⁷ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 170. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (5), (6), 2015. évi CLXXXVI. törvény 171. §.

³⁹ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 170. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰ Megállapította: 2013. évi CXCVII. törvény 23. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁴¹ Megállapította: 2013. évi CXCVII. törvény 24. § (1). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁴² Beiktatta: 2013. évi CXCVII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁴³ Megállapította: 2013. évi CXCVII. törvény 38. § (1). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

⁴⁴ Megállapította: 2013. évi CXCVII. törvény 24. § (3). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

b) a működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, küszöbérték alatti üzem, a tárolóberendezés vagy a technológiai eljárás, vagy a védekezés belső (létesítményi) rendszerének a biztonságra hátrányosan kiható jelentős változtatása,

c)⁴⁵ a jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének jelentős növekedése vagy csökkenése; a veszélyes anyag jellegének vagy fizikai tulajdonságának, vagy felhasználási folyamatának jelentős változása,

d)⁴⁶ az üzem besorolásának megváltozása esetén.

(4)⁴⁷ Ha a (3) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárásban a biztonsági elemzés, biztonsági jelentés vagy a súlyos káresemény elhárítási terv módosítása szükséges, akkor annak az iparbiztonsági hatóság általi elfogadásáig a megváltoztatott veszélyes tevékenység nem kezdhető meg, vagy a veszélyes tevékenység nem folytatható.

28. § (1)⁴⁸ Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri a jogszabályban meghatározott alsó küszöbértéket, de nem éri el a felső küszöbértéket, az üzemeltető biztonsági elemzést készít és az iparbiztonsági hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(2)⁴⁹ Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja a jogszabályban meghatározott felső küszöbértéket, az üzemeltető a külön jogszabályban meghatározottak szerint biztonsági jelentést készít és az iparbiztonsági hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(3) A biztonsági elemzés és jelentés veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésre és elhárítására vonatkozó előírásait úgy kell kialakítani, hogy képes legyen biztosítani az egészség és a környezet magas fokú védelmét. Ennek érdekében tartalmaznia kell a védekezéshez szükséges erőkre és eszközökre, a szervezési és vezetési rendszerre vonatkozó elgondolást is.

(4)⁵⁰ A biztonsági elemzést és jelentést, működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetén a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább ötvenként az üzemeltető felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. A felülvizsgálat eredményét, illetve a módosított biztonsági elemzést vagy jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldi. Az iparbiztonsági hatóság a megküldött biztonsági elemzés vagy jelentés alapján dönt az engedély meghosszabbításáról, illetve annak feltételeiről.

29. §⁵¹ Az iparbiztonsági hatóság a hozzá benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés vizsgálata, illetve a hatósági ellenőrzésen tapasztaltak alapján állapítja meg a dominóhatásban érintett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek körét. Az iparbiztonsági hatóság a dominóhatásban érintett üzemek irányába intézkedik a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset-megelőzési célkitűzéseinek, biztonsági irányítási rendszerének, belső védelmi terveinek összehangolására a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés soron kívüli felülvizsgálatának kezdeményezésével. Az

⁴⁵ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 38. § (2). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

⁴⁶ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 38. § (3). Hatályos: 2015. VI. 1-től.

⁴⁷ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 24. § (3). Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁴⁸ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (6).

⁴⁹ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (6).

⁵⁰ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2), (4).

⁵¹ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 39. §. Hatályos: 2015. VI. 1-től.

iparbiztonsági hatóság az intézkedéseiről tájékoztatja a külső védelmi tervek és a lakossági tájékoztatók elkészítésében érintetteket.

30. § (1)⁵² Az iparbiztonsági hatóság a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés megküldésével értesíti a veszélyeztetett települések polgármestereit, a veszélyeztetett fővárosi kerületek polgármestereit (a továbbiakban együtt: a veszélyeztetett települések polgármesterei), valamint a fővárosban a főpolgármestert az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésével vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem jelentős változtatásával kapcsolatos engedélyezési eljárás megindításáról.

(2) A biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nyilvános, és a veszélyeztetett település polgármesterének biztosítania kell, hogy abba a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelően bárki betekinthessen. Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot is tartalmaz, akkor az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentésnek vagy biztonsági elemzésnek a védendő adatot nem tartalmazó változata bocsátható nyilvános megtekintésre.

31. § (1)⁵³ A védendő adatot tartalmazó biztonsági jelentésbe, illetve biztonsági elemzésbe csak az üzemeltető vagy írásban meghatalmazott képviselője, az iparbiztonsági hatóság (a továbbiakban együtt: eljárásban érintett felek), valamint a külön jogszabály alapján arra jogosultak tekinthetnek be.

(2)⁵⁴ A nyilvánosságra hozható biztonsági jelentésről, illetve biztonsági elemzésről az iparbiztonsági hatóság csak az eljárásban érintett felek, a veszélyeztetett települések polgármesterei, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben megjelölt szervezetek és a külső védelmi terv készítésére kötelezettek részére adhat másolatot.

32. § (1)⁵⁵ A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonsági jelentésében vagy az iparbiztonsági hatóság döntése alapján a biztonsági elemzésében bemutatott veszélyeztető hatások elleni védekezés érdekében a veszélyeztetett településeken külső védelmi tervet kell készíteni.

(2)⁵⁶ A külső védelmi tervet az iparbiztonsági hatóság helyi szerve a veszélyeztetett települések polgármestereinek közreműködésével készíti el. A külső védelmi tervek tartalmi követelményeit és elkészítésének határidejét külön jogszabály állapítja meg. A külső védelmi tervek elkészítésének és gyakoroltatásának költségeit az iparbiztonsági hatóság központi szerve saját költségvetése terhére biztosítja.

(3)⁵⁷ Az iparbiztonsági hatóság külön jogszabályban meghatározottak szerint végzi a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére és elhárítására, valamint a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kivizsgálására vonatkozó műszaki, szervezési és vezetési információk gyűjtését, értékelését és készíti a nemzeti jelentéseket.

(4)⁵⁸ Az iparbiztonsági hatóság a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemekre vonatkozóan koordinálja az ágazati hatósági feladatokat ellátó szervezetek (a IV. fejezet alkalmazásában: társhatóságok) hatósági ellenőrzéseit, ennek keretében a társhatóságok részére hatósági ellenőrzés

⁵² Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁵³ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁵⁴ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁵⁵ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁵⁶ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (3). Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (11) a), b).

⁵⁷ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁵⁸ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

foganatosítására vonatkozó javaslatot tesz, több társhatóság bevonásával együttes ellenőrzéseket szervez.

(5)⁵⁹ A társhatóságok a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemek tekintetében külön jogszabályban rögzített feladat és hatáskörük szerint önálló engedélyezési, felügyeleti és ellenőrzési tevékenységet végeznek, melyek eredményéről az iparbiztonsági hatóságot tájékoztatják.

(6)⁶⁰ Az iparbiztonsági hatóság gyűjti az (5) bekezdésben megjelölt társhatóságok a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemekkel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárási dokumentumait, továbbá a hatósági engedélyeket - törvény alapján - nyilvánosságra hozza.

(7)⁶¹ Az iparbiztonsági hatóság a (6) bekezdés alapján rendelkezésére álló adatokhoz az (5) bekezdésben megjelölt társhatóságok részére hozzáférést biztosít.

(8)⁶² A társhatóságok az e §-ban meghatározott körben kötelesek az iparbiztonsági hatósággal együttműködni.

33. § (1)⁶³ A veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes polgármesternek az üzemeltetővel és az iparbiztonsági hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítani kell, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésére, vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységének jelentős változtatására vonatkozó engedély kiadása előtt.

(2) Külön jogszabály szerint biztosítani kell, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetének határán belül történő fejlesztések során a lakosság véleményt nyilváníthasson.

34. § (1)⁶⁴ Az iparbiztonsági hatóság a 25. § (1) bekezdés szerinti határozatát a veszélyeztetett települések polgármestereivel, a veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes helyi, megyei védelmi bizottság elnökével, valamint a fővárosban a főpolgármesterrel közli.

(2)⁶⁵ Az iparbiztonsági hatóság a veszélyes tevékenység végzésére vonatkozó határozatának kiadását követően a veszélyes tevékenységet végzőkről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyekről tájékoztatja a veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságot, az egészségügyi államigazgatási szervet, a környezetvédelmi hatóságot, valamint az állami mentőszolgálatot.

35. § (1)⁶⁶ Az iparbiztonsági hatóság az üzemeltetőt megfelelő határidő megjelölésével kötelezheti a IV. fejezetben és a végrehajtási rendeletekben meghatározott üzemeltetői kötelezettségek teljesítésére, vagy ha a biztonságos üzemeltetés feltétele bármely okból hiányzik, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset megelőzéséhez és elhárításához szükséges intézkedések megtételére. Az iparbiztonsági hatóság az előírt kötelezettség vagy intézkedés megtételéig a veszélyes tevékenység folytatásának felfüggesztését rendelheti el.

(2)⁶⁷ Ha az üzemeltető a biztonságos működéssel kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti és a biztonságos üzemeltetés feltételeiben súlyos hiányosság jelentkezik, akkor az iparbiztonsági hatóság a 25. § (1) bekezdésében meghatározott engedély visszavonásával a veszélyes

⁵⁹ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (7).

⁶⁰ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁶¹ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁶² Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (8).

⁶³ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (8).

⁶⁴ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁶⁵ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁶⁶ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (3).

⁶⁷ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 25. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

tevékenység folytatását megtiltja. Ha az üzemeltető a veszélyes tevékenységet hatósági engedély nélkül kezdi el, akkor az iparbiztonsági hatóság a veszélyes tevékenység folytatását a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének alsó küszöbérték negyede alá csökkentésével korlátozza.

(3) Az iparbiztonsági hatóság elrendelheti az üzemeltető költségére és veszélyére:⁶⁸

a) a rendőrség közreműködésével - külön jogszabály szerint - a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben foglalkoztatott vagy annak területén lévő személyeknek a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területére történő belépésének, illetve az ott-tartózkodásának megtiltását, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény helyiségeinek lezárását és ennek hatósági pecséttel történő hitelesítését,

b) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény biztonsági őrzését,

c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben található veszélyes anyagok, eszközök

ca) elszállítását,

cb) környezetvédelmi szabályok szerinti megsemmisítését,

cc) veszélyeztető jellegük megszüntetését.

(4)⁶⁹ Amennyiben az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesettel vagy üzemzavarral összefüggésben a megelőző, elhárító, helyreállító intézkedésekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeinek kivizsgálására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, az iparbiztonsági hatóság ezek megtételére kötelezi.

(5) Az iparbiztonsági hatóság katasztrófavédelmi bírság kiszabására jogosult:⁷⁰

a) katasztrófavédelmi engedély nélkül végzett engedélyköteles tevékenység végzése esetén,

b) a IV. fejezetben és a végrehajtási rendeletekben, vagy az azok alapján meghozott hatósági döntésben foglalt előírások elmulasztása esetén,

c) a veszélyes tevékenységgel kapcsolatos súlyos balesettel, vagy üzemzavarral összefüggésben megelőző, elhárító és helyreállító intézkedésekre vonatkozó kötelezettség be nem tartása esetén.

(6) A katasztrófavédelmi bírság legkisebb összege háromszázezer forint, legmagasabb összege hárommillió forint. A bírság összegét a törvényi keretek között a jogsértésnek az emberi életre és egészségre, az anyagi javakra és a környezetre való veszélyességével arányos mértékben, igazodva a jogsértés súlyához és ismétlődéséhez kell meghatározni.

(7) A bírság egy eljárásban ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségszegés esetén ismételten is kiszabható.

(8) A bírság megfizetése nem mentesít a büntetőjogi, illetve a polgári jogi felelősség, valamint az elmulasztott kötelezettség teljesítése alól. A jogerősen kiszabott és be nem fizetett bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

(9) A katasztrófavédelmi bírság a központi költségvetés központosított bevételeit képezi.

36. §⁷¹ Az iparbiztonsági hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek és üzemzavarok megelőzése, kivizsgálása, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében az e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

37. § Az üzemeltető köteles:

⁶⁸ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁶⁹ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁷⁰ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁷¹ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 40. §. Hatályos: 2015. VI. 1-től.

a)⁷² gondoskodni a külön jogszabály szerinti tartalmi követelményeknek megfelelő olyan belső védelmi tervek kidolgozásáról és azok iparbiztonsági hatóságnak történő megküldéséről, amelyek tartalmazzák azoknak az erőknek és eszközöknek, valamint annak az üzemvezetési rendszernek a leírását, amellyel az emberi egészség és a környezet védelme magas színvonalon biztosított,

b) minden szükséges intézkedést megtenni a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek megelőzésére, az esetleges baleset hatásainak enyhítésére és a helyreállításra,

c)⁷³ a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldeni,

d)⁷⁴ a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetet követő lehető legrövidebb időn belül tájékoztatást adni az iparbiztonsági hatóság számára a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek közép- és hosszú távú következményeinek elhárítása, illetve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos hasonló súlyos balesetek megelőzése érdekében tett intézkedéseiről.

38. §⁷⁵ Ha a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben vagy annak védelmét ellátó szervezetben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő változtatás történik, az üzemeltetőnek a belső védelmi tervet soron kívül pontosítani kell. Az üzemeltető a belső védelmi tervet az utolsó módosítástól számított legfeljebb három éven belül felülvizsgálja és a tervek végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrzi. A tervek pontosításáról, felülvizsgálatáról és gyakoroltatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A pontosított tervet és a felvett jegyzőkönyveket meg kell küldeni az iparbiztonsági hatóságnak.

39. § A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek következményeinek csökkentésére vonatkozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen belüli feladatokat az üzemeltetőnek a belső védelmi tervben, míg az érintett állami és önkormányzati szervek veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen kívüli feladatait a külső védelmi tervben kell meghatározni.

40. § (1)⁷⁶ A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője a veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységet a külön jogszabályban meghatározott módon és adattartalommal az iparbiztonsági hatóságnak bejelenti.

(2)⁷⁷ Az iparbiztonsági hatóság a küszöbérték alatti üzem üzemeltetője által küldött bejelentést megvizsgálja. A vizsgálatok alapján, ha az üzemben tárolt veszélyes anyagok mennyisége és fajtája, vagy az üzem által okozott veszélyeztetés azt indokolja, az iparbiztonsági hatóság az üzemeltetőt súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezi.

(3)⁷⁸ Az üzemeltető által benyújtott súlyos káresemény elhárítási tervet az iparbiztonsági hatóság értékeli, és dönt a katasztrófavédelmi engedély kiadásáról. Ha a benyújtott súlyos káresemény elhárítási terv nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak az iparbiztonsági hatósághoz történő beérkezésétől számított harminc napon belül az iparbiztonsági hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.

⁷² Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (10).

⁷³ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (4).

⁷⁴ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (4).

⁷⁵ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (9).

⁷⁶ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (9).

⁷⁷ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (2), (4).

⁷⁸ Módosította: 2013. évi CXCVII. törvény 34. § (5), (6), 2015. évi CLXXXVI. törvény 171. §.

(3a)⁷⁹ A küszöbérték alatti üzemek elsőfokú engedélyezési eljárásának ügyintézési határideje és a másodfokú eljárás ügyintézési határideje 45 nap.

(4)⁸⁰ Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a súlyos káresemény elhárítási tervvel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak vagy a súlyos káresemény elhárítási tervben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig az iparbiztonsági hatóság a 35. §-ban meghatározott szankciókat alkalmazhatja.

(5)⁸¹ Az iparbiztonsági hatóság döntése alapján a küszöbérték alatti üzem veszélyeztető hatásainak figyelembevételére érdekében a 32. § (2) bekezdése szerinti külső védelmi tervet kell készíteni.

(6)⁸² Az iparbiztonsági hatóság a küszöbérték alatti üzemben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében külön jogszabályban meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

41. § A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője - amennyiben az iparbiztonsági hatóság azt részére előírja - köteles⁸³

a)⁸⁴ a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését és elhárítását, az egészség és a környezet magas fokú védelmét biztosító súlyos káresemény-elhárítási tervet az iparbiztonsági hatóság részére jóváhagyásra benyújtani,

b) a súlyos káresemény-elhárítási terv részeként súlyos balesetek megelőzését és elhárítását biztosító irányítási rendszert működtetni,

c) a súlyos káresemény-elhárítási tervben megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket biztosítani,

d) a súlyos káresemény-elhárítási tervet a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább háromévenként felülvizsgálni, és szükség szerint módosítani,

e) a súlyos káresemény-elhárítási terv végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrizni,

f)⁸⁵ a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldeni.

42. §⁸⁶ Az üzemeltető köteles a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ügyeleti szolgálata útján távbeszélőn az iparbiztonsági hatóságot haladéktalanul tájékoztatni

a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, üzemzavar körülményeiről.

b) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetben, üzemzavarban szereplő veszélyes anyagokról,

c) a lakosságra, az anyagi javakra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokról,

d) a megtett intézkedésekről.

⁷⁹ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 170. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁰ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁸¹ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁸² Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (2).

⁸³ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁸⁴ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁸⁵ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (4).

⁸⁶ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 26. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től. Végre nem hajtható módosítására lásd: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (7).

V. FEJEZET

A KATASZTRÓFAVESZÉLY ÉS A VESZÉLYHELYZET

19. A katasztrófaveszély

43. § (1) A 3. § 9. pontjában meghatározott katasztrófaveszély esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófavédelmi feladatok ellátása keretében - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által előzetesen jóváhagyott központi veszélyelhárítási terv szerint - azonnal intézkedik az emberi élet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a kritikus infrastruktúrák védelme, a lakosság alapvető ellátásának biztosítása, valamint a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentése érdekében.

(2) A honvédségi erők igénybevétele a szükséges létszámnak megfelelően a Honvéd Vezérkar főnöke, a honvédelemért felelős miniszter, illetve a Kormány döntése alapján történik.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a megtett intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert.

(4)⁸⁷ A katasztrófaveszély kezdetének és megszűnésének időpontját, helyét a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének honlapján közzéteszi.

20. A veszélyhelyzet

44. § A veszélyhelyzet az Alaptörvény 53. Cikkében meghatározott olyan helyzet, amelyet különösen a következő események válhatnak ki:

a) elemi csapások, természeti eredetű veszélyek, különösen:

aa) árvízvédekezés során, ha az előrejelzések szerint az áradó víz az addig észlelt legmagasabb vízállást megközelíti és további jelentős áradás várható, vagy elháríthatatlan jégtorlasz keletkezett, vagy töltésszakadás veszélye fenyeget,⁸⁸

ab) belvízvédekezés során, ha a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és a veszélyeztetés olyan mértékű, hogy a kár megelőzése, az újabb elöntések elhárítása meghaladja az erre rendelt szervezetek védekezési lehetőségeit,

ac) több napon keresztül tartó kiterjedő, folyamatos, intenzív, megmaradó hóesés vagy hófúvás,

ad) más szélsőséges időjárás következtében az emberek életét, anyagi javait a lakosság alapvető ellátását veszélyeztető helyzet következik be,

ae) földtani veszélyforrások.

b) ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek, különösen:

ba) a veszélyes anyagokkal és hulladékokkal történő tevékenység során a szabadba kerülő anyag az emberi életet, egészséget, továbbá a környezetet tömeges méretekben és súlyosan veszélyezteti,

bb) nem tervezett radioaktív kiszóródás és egyéb sugárterhelés, amely a biztonságot kedvezőtlenül befolyásolja és a lakosság nem tervezett sugárterhelését idézi elő.

⁸⁷ Beiktatta: 2013. évi CIII. törvény 13. §. Hatályos: 2013. VI. 30-tól.

⁸⁸ Lásd: 177/2013. (VI. 4.) Korm. rendelet, 191/2013. (VI. 10.) Korm. rendelet.

c) egyéb eredetű veszélyek, különösen:

ca) tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány,

cb) ivóvíz célú vízkivétellel érintett felszíni és felszín alatti vizek haváriaszerű szennyezése,

cc) bármely okból létrejövő olyan mértékű légszennyezettség, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási küszöbértéket meghaladja,

cd) a kritikus infrastruktúrák olyan mértékű működési zavara, melynek következtében a lakosság alapvető ellátása több napon keresztül, vagy több megyét érintően akadályozott.

21. A Kormány rendkívüli intézkedései veszélyhelyzet esetén

45. § (1) Veszélyhelyzetben, a katasztrófa elhárításához szükséges mértékben és területen a Kormány rendeleti úton a 47. §-48. § szerinti rendkívüli intézkedéseket vezetheti be, illetve a 49. §-51. § szerinti rendkívüli intézkedések bevezetésével ezek végrehajtására adhat felhatalmazást.

(2) A katasztrófa károsító hatása által érintett területen a következmények elhárítása érdekében a 47. § (1), (3) és (4) bekezdésében, a 49. § (1) bekezdésében, a (6) bekezdés *a* és *b*) pontjaiban meghatározott rendkívüli intézkedések vezethetők be. A következmények elhárítása érdekében kihirdetett veszélyhelyzetben a veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályok nem érvényesülnek.

(3)⁸⁹ A Kormány rendeleteinek kihirdetésére - a (4)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel - veszélyhelyzetben is a jogalkotásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4)⁹⁰ Halasztást nem tűrő esetben a Kormány rendelete közszolgálati műsorszóró útján is kihirdethető (a továbbiakban: rendkívüli kihirdetés). Az így kihirdetett rendeletet a Magyar Közlöny legközelebbi számában meg kell jelentetni. A rendkívüli kihirdetésről a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter gondoskodik.

(5)⁹¹ A rendkívüli kihirdetés a rendelet szövegének szó szerinti beolvasásával szóban történik. A rendkívüli kihirdetés során a rendelet sorszámára nem kell utalni.

22. A veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályok

46. § (1) Amennyiben a veszélyhelyzet több megyét érint, vagy ha a katasztrófa elhárítása érdekében ez szükséges, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - legfeljebb a veszélyhelyzet fennállásáig - miniszteri biztost nevezhet ki.

(2) A miniszteri biztos feladata az érintett területen a védekezési feladatok összehangolása. A miniszteri biztos a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét utasíthatja.

(3) Veszélyhelyzetben a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását - helyszínre érkezésétől - a polgármestertől a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője által kijelölt személy veszi át.

(4) Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási közzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

(5) Veszélyhelyzetben az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a

⁸⁹ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 27. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁹⁰ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 27. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁹¹ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 27. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője rendeli el.

23. Veszélyhelyzetben a Kormány rendeletével bevezethető rendkívüli szabályok

47. § (1) Veszélyhelyzetben rendeletben az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezések állapíthatók meg.

(2) Veszélyhelyzetben a polgármester és a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási feladatot rendelet is megállapíthat.

(3) Veszélyhelyzetben a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó törvény rendelkezései közül rendelettel eltérő rendelkezések bevezetésére van mód

- a) a bírósági felülvizsgálat alá nem tartozó eljárások körét,
- b) a hatáskör és illetékesség megállapítását,
- c) az eljáró közigazgatási hatóság kijelölésének rendjét,
- d) a belföldi jogsegély szabályát,
- e) az ügyintézési és egyéb határidőt,
- f) a képviselő rendjét,
- g) az elővezetés szabályát,
- h) az eljárás felfüggesztését,
- i) a jogorvoslat rendjét,
- j) a végrehajtás szabályait

érintően.

(4) Rendelettel előírható, hogy a termelési, ellátási és szolgáltatási kötelezettségek biztosítása érdekében a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a gazdasági tevékenységet folytató szolgáltatásra kötelezettek részére szerződéskötési kötelezettséget írhat elő. A szerződéskötési kötelezettség hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások körét rendelet határozza meg.

48. § (1) A veszélyhelyzet súlyosbodásának közvetlen veszélye esetén, annak megelőzése céljából gazdálkodó szervezet működése rendeletben - a (3) bekezdésben meghatározottak szerint - a Magyar Állam felügyelete alá vonható.

(2) A Magyar Állam nevében az államháztartásért felelős miniszter vagy kormánybiztos jár el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott személy

- a) áttekinti a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetét,
- b) jóváhagyja, ellenjegyzzi a gazdálkodó szervezet vagyoni jellegű kötelezettségvállalásait,
- c) a rendkívüli intézkedés bevezetését előidéző helyzet közvetlen elhárításával, illetve következményeinek enyhítésével összefüggésben dönt a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szerve hatáskörébe tartozó ügyekben.

(4) A Magyar Állam a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szerve hatáskörébe tartozó ügyekben hozott döntéseiről haladéktalanul írásban tájékoztatja a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőit és felügyelőbizottsága tagjait. A (3) bekezdés c) pontjában meghatározott döntéshozatali jog egyebekben nem érinti a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szervének a hatásköreit.

(5) A Magyar Állam a gazdálkodó szervezet vagy tulajdonosa ténylegesen felmerült kárával megegyező kártalanítással tartozik a (2) bekezdésben meghatározott személy által a feladatkörébe tartozó döntéssel okozott kárért arra az időtartamra, amikor olyan rendelet volt hatályban, amit az Alkotmánybíróság utóbb megsemmisített.

24. Veszélyhelyzetben a Kormány rendeleti felhatalmazása alapján alkalmazható rendkívüli intézkedések

49. § (1) Veszélyhelyzetben a közúti, vasúti, vízi és légi járművek forgalma a nap meghatározott tartamára, vagy meghatározott területére (útvonalra) korlátozható, illetve az ország egész területén vagy meghatározott részén ideiglenesen megtiltható. A légi járművek forgalmának korlátozása vagy megtiltása során a légiközlekedésről szóló törvény és a magyar légtér igénybeviteléről szóló jogszabály rendelkezéseire figyelemmel kell eljárni.

(2) Veszélyhelyzetben korlátozni lehet a lakosság utcán vagy más nyilvános helyen való tartózkodását. A korlátozást és időtartamát a rádió, a televízió, a sajtó és hirdetmény útján, valamint a helyben szokásos módon a lakosság tudomására kell hozni.

(3) Veszélyhelyzetben elrendelhető, hogy közterületen rendezvény, nyilvános gyűlés megtartását a rendőrség a védelmi érdekek sérelme esetén megtiltsa.

(4) Veszélyhelyzetben elrendelhető, hogy az ország meghatározott területét a lakosságnak a szükséges időtartamra el kell hagynia (a továbbiakban: kitelepítés), egyben kijelölhető a lakosság új tartózkodási helye. A lakosság elszállításáról a polgármester a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével gondoskodik.

(5) A kitelepítés és kimenekítés során a kötelezés ellenére lakóhelyén maradó személlyel szemben az intézkedés foganatosítására jogosult rendvédelmi szerv jár el.

(6) Veszélyhelyzetben elrendelhető:

a) az ország meghatározott területére történő belépés, az ott-tartózkodás korlátozása, illetve engedélyhez kötése,

b) hogy az ország meghatározott területére utazni, azon átutazni vagy onnan kiutazni csak engedéllyel szabad,

c) hogy az ország meghatározott területéről történő kilépés csak a mentesítést követően engedélyezhető.

(7) Veszélyhelyzetben elrendelhető a vasúti, közúti, vízi, légi szállítások biztosítása érdekében a javítókapacitások, valamint az állomások, kikötők, repülőterek, raktárak igénybevétele vagy használatának korlátozása.

(8)⁹² Veszélyhelyzetben a védekezési munkák helyszínén megtiltható a szeszes italok fogyasztása, árusítása, tárolása.

50. § (1) A veszélyeztetett területekről a nemzetgazdasági és más szempontból fontos vagyontárgyak elszállítását biztonságba helyezésük érdekében el lehet rendelni (kiürítés).

(2) A vagyontárgyak elszállítását:

a) katasztrófavédelmi indokból a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,

b) a központi irányító szervekkel való összeköttetés megszakadása esetén a fővárosi, megyei védelmi bizottság elnökének jogköreit gyakorló személy rendelheti el.

(3) A befogadási területeket és az elszállítási irányokat (útvonalakat) a (2) bekezdésben megjelölt elrendelő határozza meg.

51. § (1) Veszélyhelyzetben elrendelhető az ideiglenes polgári védelmi szolgálat ellátása.

(2) Veszélyhelyzetben élet- és vagyonmentés érdekében elrendelhető a mentésre alkalmas bármely jármű, műszaki eszköz és földmunkagép igénybevétele.

(3) A veszélyhelyzet elhárításához szükséges mértékben - kártalanítás mellett - elrendelhető az ingatlan igénybevétele, illetve az építmény részleges vagy teljes bontása, amennyiben az a veszély elhárítása vagy további veszély megelőzése érdekében feltétlenül szükséges.

(4)⁹³ Veszélyhelyzetben az oktatásért felelős miniszter határozatban írhatja elő a közoktatási

⁹² Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 28. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁹³ A 2011. évi CCI. törvény 417. § szerinti szöveggel lép hatályba.

intézmények működésével, működtetésével, a nevelési év, tanítási év megszervezésével kapcsolatos feladatokat. Az oktatásért felelős miniszter elrendelheti a határozat azonnali végrehajtását. A határozat közzétele távközlési eszköz útján is történhet.

VI. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE, A GAZDASÁGI ÉS ANYAGI SZOLGÁLTATÁS

25. A polgári védelem katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatai

52. § Polgári védelmi feladat:

- a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,
- b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása,
- c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,
- d) az egyéni védőeszközökkel történő ellátás,
- e) védelmi célú építmények fenntartása,
- f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,
- g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,
- h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,
- i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése,
- j) a veszélyelhárítási tervezés, szervezés,
- k)⁹⁴ közreműködés a kulturális örökség védett elemeinek védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menedékjogról szóló törvény hatálya alá tartozó személy elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában,
- l)⁹⁵ közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

26. A polgári védelmi kötelezettség

53. § (1) A polgári védelmi kötelezettség személyes kötelezettség az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében.

(2) A polgári védelmi kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben első fokon a polgármester jár el.

54. § (1) Mentés a polgári védelmi kötelezettség alól:

- a) a 18 éven aluli és a mindenkori öregségi nyugdíjkorhatárt elért személy,

⁹⁴ Módosította: 2013. évi CXCV. törvény 34. § (12).

⁹⁵ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 29. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

- b)* a terhes nő, terhességének megállapításától kezdve,
- c)* a gyermekét saját háztartásában nevelő anya, a gyermek 6 éves koráig,
- d)* a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig,
- e)* a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza,
- f)* aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el,
- g)* aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette vagy aki egészségi állapota folytán a kötelezettség teljesítésére alkalmatlan.

(2) A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegebízatása gyakorlásával teljesíti:

- a)*⁹⁶ az országgyűlési képviselő és a nemzetiségi szószóló,
- b)* az európai parlamenti képviselő,
- c)* az állami vezető, a vezetői megbízású, valamint feladatköre szerint katasztrófavédelmi feladatot ellátó kormánytisztviselő, köztisztviselő és közalkalmazott,
- d)* a jegyző,
- e)* a bíró, az ügyész, a közjegyző, a bírósági végrehajtó,
- f)* a Magyar Honvédség tényleges és tartalékos állományú, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja,
- g)* az egészségügyi államigazgatási szerv kormánytisztviselője,
- h)* a kórházi, a járóbeteg- és alapellátást végző orvos és szakképzett szakdolgozó,
- i)* az állami mentőszolgálat dolgozója, betegszállító szervezet dolgozója,
- j)* a készenléti szolgálatot ellátó önkéntes és létesítményi tűzoltó, az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenységet végző tagja,
- k)* a közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja,
- l)* a közüzemi feladatot ellátó létesítmények üzemeltető személyzete,
- m)* a szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, hivatását gyakorló pap, lelkész, rabbi.

(3)⁹⁷ A polgármester - kérelmére - a polgári védelmi kötelezettség alól legfeljebb egy év időtartamra mentesítheti azt a kötelezettet, aki

- a)* egyéni helyzete,
- b)* munkahelyi, családi vagy társadalmi kötelezettsége

miatt nem, vagy a polgári védelmi szolgálat teljesítésével elérhető előnyhöz képest aránytalanul nagy személyes áldozatok mellett tudná csak teljesíteni a polgári védelmi szolgálatot.

(4)⁹⁸ Az (1)-(2) bekezdés hatálya alá tartozó, valamint a (3) bekezdés alapján mentesített személyek polgári védelmi szolgálat ellátására és megjelenésre nem kötelezhetőek, polgári védelmi szervezetbe nem oszthatóak be, beosztásukat meg kell szüntetni.

(5)⁹⁹ A (2) bekezdés *f)* pontja szerinti személyek adatszolgáltatási kötelezettsége csak a (2) bekezdés *f)* pontja hatálya alá tartozás tekintetében áll fenn. A polgári védelmi szolgálat (2) bekezdés *f)* pontja alapján történő ellátása tekintetében a Magyar Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szerve, a rendvédelmi szerv, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal nyilatkozata irányadó.

55. § (1) A polgári védelmi kötelezettség az adatszolgáltatási, a bejelentési, a megjelenési kötelezettséget és a polgári védelmi szolgálatot foglalja magában.

⁹⁶ Módosította: 2012. évi XXXVI. törvény 158. § (30).

⁹⁷ Beiktatta: 2013. évi CXCVII. törvény 30. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁹⁸ Beiktatta: 2013. évi CXCVII. törvény 30. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

⁹⁹ Beiktatta: 2013. évi CXCVII. törvény 30. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

(2) A polgári védelmi megjelenési és szolgálatadási kötelezettség teljesítését, valamint a település azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataira történő beosztást a kötelezett lakóhelye szerint illetékes polgármester határozatban rendeli el. A határozatot a köziratok kezelésének szabályai szerint tárolja a kötelezettség megszűnését követő öt évig.

(3)¹⁰⁰

(4) A polgári védelmi kötelezettségek teljesítése csak akkor tagadható meg, ha a kötelezettség teljesítésével a kötelezett önmaga vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

56. § (1) A polgári védelmi szervezet tagja határozattal kiképzésre és gyakorlatra osztható be (felhívás), melynek időtartama évente nem haladhatja meg kiképzés céljából a 40, gyakorlat esetében a 72 órát. A megjelenésre kötelezett a felhívásban megjelölt helyen és időpontban köteles megjelenni.

(2) A felhívást a kiképzés vagy a gyakorlat időpontját megelőzően legalább nyolc nappal kell kézbesíteni.

(3) A kiképzést lehetőleg a kötelezett lakóhelyén, munkahelyén vagy katasztrófavédelmi oktatási intézményben kell megtartani.

(4) A polgármester a kiképzésen és gyakorlaton való részvétel alól indokolt esetben kérelemre halasztást, illetve felmentést adhat.

(5) A felmentés alapjául szolgáló okot a kiképzés vagy a gyakorlat időpontját megelőző öt napon belül kell bejelenteni és igazolni.

57. § (1) A polgári védelmi szervezet tagját polgári védelmi szolgálatra lehet kötelezni.

(2) A kötelezett a polgári védelmi szolgálat folyamatos ellátására időbeli korlátozás nélkül vehető igénybe rendkívüli állapot és szükségállapot idején a külön törvényben meghatározottak szerint.

(3) Katasztrófa megelőzése érdekében szükséges beavatkozás céljából, valamint veszélyhelyzetben a polgári védelmi szervezetbe beosztott kötelezett részére ideiglenes polgári védelmi szolgálat rendelhető el, amelynek időtartama alkalmanként a 15 naptári napot nem haladhatja meg.

58. § (1) Aki a polgári védelmi szolgálat ellátására felhívást kapott, köteles az abban megjelölt helyen és időpontban megjelenni, a rábízott polgári védelmi feladatot ellátni, és a kapott utasítást végrehajtani.

(2) A polgármester a szolgálatadási kötelezettség alól indokolt esetben kérelemre felmentést adhat. A felmentés alapjául szolgáló okot a szolgálat elrendelt időpontját megelőző három napon belül kell bejelenteni és igazolni.

(3) Aki polgári védelmi kötelezettség alatt áll, köteles a polgármester határozata alapján részt venni annak a településnek az azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataiban, amelynek területén tartózkodik.

(4) A mentési munkák alól mentesíteni kell, aki igazolja, hogy hivatásbeli vagy szolgálati feladatának ellátása, vagy honvédelmi kötelezettségének teljesítése céljából a helyszínt haladéktalanul el kell hagynia, illetve a munkavégzésre egészségi állapota miatt alkalmatlan.

27. A polgári védelmi szolgálat elrendelése

59. § (1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat azonnali teljesítésének elrendelésére a Kormány, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, a megyei védelmi bizottság

¹⁰⁰ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CXCV. törvény 35. §. Hatálytalan: 2013. XI. 29-től.

elnöke, a főpolgármester, valamint a polgármester jogosult.

(2) A polgári védelmi szervezetbe beosztott munkavállalót a polgári védelmi feladatok ellátására történő kiképzés, gyakorlat és ideiglenes polgári védelmi szolgálat idejére a munkavégzés alól fel kell menteni, erre az időszakra munkajogi védelemben részesül. A felmentés időtartamára távolléti díj jár.

(3) Ha a megjelenési vagy az ideiglenes szolgálatadási kötelezettségét teljesítő állampolgár nem áll munkaviszonyban, a kötelezettség teljesítésének idejére a kötelező legkisebb munkabér egy órára járó mértékének alapulvételével megállapított térítésre jogosult, amelyet az elrendelő köteles részére a munkabér folyósítására vonatkozó szabályoknak megfelelően megfizetni.

(4) A távolléti díj és az ellátás igazolt költségei az elrendelőt terhelik, aki azt a munkáltató részére téríti meg.

(5) A polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy ruházatát, továbbá a polgári védelmi célra használt járművet és egyéb technikai eszközt, valamint létesítményt a polgári védelem nemzetközi megkülönböztető jelével kell ellátni.

28. A köteles polgári védelmi szervezetek

60. § (1) A polgári védelmi szervezetek a központi, területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek, melyek állományát a polgári védelmi feladatok ellátása érdekében az önként jelentkezett személyekkel a 65. § (2) bekezdése szerint lehet kiegészíteni.

(2) A polgári védelmi szervezetbe a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhelye szerint illetékes polgármester osztja be.

(3) A területi, valamint települési rendeltetésű polgári védelmi szervezetbe csak a település, fővárosban a fővárosi kerület területén lakó vagy ezek területén munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyt lehet beosztani.

(4) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése szempontjából a központi és területi polgári védelmi szervezetbe való beosztás a települési és a munkahelyi szervezetbe való beosztást, a lakóhely szerinti beosztás a munkahelyi beosztást megelőzi.

(5) A polgári védelmi szervezetek technikai eszközökkel és anyagokkal való felszerelése központi ellátás és gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése keretében történik.

(6) A polgári védelmi szervezetek egymásnak mellérendeltek, tevékenységüket a védekezés irányításáért felelős személy irányítja.

(7) A polgári védelmi szervezetbe beosztott személy esküt tesz. Az eskü szövege a következő:
„Én esküszöm, hogy Magyarország természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezésében legjobb tudásom szerint részt veszek. Magyarország polgárai és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében szolgálati kötelezettségeimet teljesítem. Az emberi életet és méltóságot mindenkor tiszteletben tartom. Esküszöm, hogy minden erőmmel, törekvésemmel, tudásommal Magyarország javát szolgálom.”

(Az esküt tevő egyéni meggyőződése szerint)

„Isten engem úgy segítjen!”

(8) A polgári védelmi beosztott személy jogosult:

a) a szolgálat teljesítéséhez szükséges ellátásra,

b) norma szerinti ruházattal és felszereléssel való ellátásra,

c) egyenruha viselésére,

d) feladatának ellátásához szükséges felkészítésre,

e) feladatának ellátásához szükséges védőfelszereléssel, munkaeszközökkel történő ellátásra,

f) a munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok megismerésére,

g) távolléti díjra, utazási költségtérítésre, az ellátása igazolt költségeinek megtérítésére.

(9) A polgári védelmi szervezetbe beosztott mentesíthető részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése alól.

29. A központi polgári védelmi szervezet

61. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője központi polgári védelmi szervezetet hoz létre olyan szakfeladat ellátására, amely különleges szakértelmet és technikai eszközöket igényel.

(2) A központi polgári védelmi szervezet felépítéséről és létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője dönt.

(3) A központi polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

30. A területi polgári védelmi szervezet

62. § (1) Területi polgári védelmi szervezetet kell létrehozni annak a polgári védelmi feladatnak a végrehajtására, amelyet a települési polgári védelmi szervezetek nem képesek ellátni.

(2) A területi polgári védelmi szervezetek felépítéséről, létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője határoz a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjének javaslata alapján.

(3) A területi polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

31. A települési polgári védelmi szervezet

63. § (1) Községben, városban, megyei jogú városban, fővárosi kerületben - ha a település katasztrófavédelmi besorolása azt indokolja - polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezetet kell létrehozni.

(2) A települési polgári védelmi szervezet létszámát a település katasztrófavédelmi besorolásának megfelelően a katasztrófavédelmi kirendeltség vezetőjének javaslata alapján a polgármester állapítja meg.

(3) A települési polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

32. A munkahelyi polgári védelmi szervezet

64. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetet a gazdálkodó szervezet polgári védelmi feladatainak végrehajtása érdekében hatósági határozat alapján kell létesíteni.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet tagját a gazdálkodó szervezet vezetője jelöli ki.

33. A polgári védelmi szervezetbe történő önkéntes jelentkezés

65. § (1) Polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személy külön jogszabály szerinti nyilatkozatot tesz, melyben kinyilvánítja a rendelkezésre állás tartalmát és az alkalmazás feltételeit.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozat alapján az önkéntesen jelentkező személyt a polgármester polgári védelmi szervezetbe osztja be.

(3) A polgári védelmi feladatot önkéntes jelentkezés alapján teljesítő személy jogai és kötelezettségei a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személy jogaival és kötelezettségeivel azonosak.

34. Függelmi viszonyok a polgári védelmi szervezetben, utasítás a feladatok elvégzésére

66. § (1) A polgári védelmi beosztottak szolgálatukat függelmi rendben teljesítik.

(2) A polgári védelmi szervezet egységében az előljáró az adott egység vezetője, akinek joga és kötelessége a beosztott személyek tevékenységének irányítása.

(3) Az előljáró az irányítási jogosítványát a védekezés irányítására jogosult személy által meghatározott feladatoknak megfelelően gyakorolja.

(4) Az előljáró a hatáskörén belül önállóan intézkedik, megköveteli beosztottaitól, hogy pontosan és időben teljesítsék a rájuk bízott feladatokat, szervezi, irányítja és ellenőrzi beosztottai munkáját.

(5) Az előljáró utasítása nem irányulhat a beosztottak indokolatlan foglalkoztatására, emberi méltóságának megsértésére, életének és testi épségének közvetlen veszélyeztetésére.

(6) A polgári védelmi szervezetbe beosztott köteles begyakorolni és alkalmazása idején az előljáró utasításai szerint végrehajtani a számára meghatározott feladatokat.

35. A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség

67. § (1) A katasztrófavédelmi feladatok végrehajtása érdekében a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség kiterjed

a) meghatározott gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére vagy a szolgáltatás igénybevételének tűrésére,

b) valamely tevékenységtől való tartózkodásra,

c) az igénybevételhez szükséges előkészületi tevékenységre,

d) az igénybevétel tervezéséhez szükséges adatok közlésére

[a továbbiakban az a)-d) pontban foglaltak együtt: szolgáltatás].

(2) A szolgáltatás igénybevételét elrendelheti:

a) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke, valamint a polgármester,

b) több megyét érintően, illetve az ország egész területére a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében elrendelt adatszolgáltatás során nem kérhető a szolgáltatásra kötelezettől az üzletvitelével kapcsolatos olyan adat, amely nem függ össze a szolgáltatás teljesítésével. Így nem kérhetők:

a) a vállalkozás gazdaságossági mutatóira,

b) a hitel- és tőkekapcsolatokra,

c) az adózással összefüggő pénzügyi mutatókra,

d) a jogvédelem alá eső szellemi alkotásokra,

e) a szerződéssel lekötött kapacitásokra, továbbá

f) a kártalanítással össze nem függő bér- és társadalombiztosításra vonatkozó adatok.

(4) A szolgáltatás igénybevételének elrendelésekor figyelembe kell venni a közigazgatási, a

közszolgáltatási, valamint a közellátási szempontokat, továbbá a szolgáltatásra kötelezett méltányos érdekeit.

(5) A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség alóli mentességek köre a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényben meghatározottakkal azonos.

68. § (1) Ha a katasztrófavédelem érdeke más módon nem vagy nem megfelelő időben, illetve csak aránytalanul nagy ráfordítással elégíthető ki, szolgáltatás igénybevételével kell biztosítani a polgári védelmi feladatok ellátását, különösen veszélyhelyzetben a védekezéshez szükséges feltételek megteremtését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében, már a felkészülés időszakában, e törvény alapján elrendelhető a szolgáltatásra kötelezett részére:

a) az igénybevételre kijelölt ingatlanok, továbbá ingó dolgok és ezek adataiban történt változások bejelentése, valamint igénybevételre alkalmas állapotban tartása,

b) a lakosság alapellátásához szükséges tartalékok és készletek képzése,

c) a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges előkészületi tevékenység, ideértve a tervezési feladatokat is,

d) a bejelentések valóságának, a szolgáltatások teljesíthetőségének helyszíni ellenőrzése, az ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetése,

e) a gyakorlatokhoz szükséges ingatlanok és ingó dolgok ideiglenes igénybevétele.

(3) A szolgáltatás igénybevételének tervezése érdekében beszerzett adatokat polgári védelmi rendeltetésüktől eltérő célra nem lehet felhasználni.

(4) A szolgáltatás igénybevételének elrendelése szempontjából a rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, illetve váratlan támadás során végrehajtandó honvédelmi feladatok ellátása érdekében történő igénybevétel megelőzi a katasztrófavédelmi feladatok ellátására történő igénybevételt.

69. § (1) A szolgáltatás teljesítése miatt felmerült vagyoni hátrányért kártalanítás jár.

(2) A kártalanítást a szolgáltatást teljesítő kérelmére kell megállapítani. A kérelmet a teljesítés helye szerint illetékes polgármesterhez kell benyújtani.

(3) A kártalanítási igényeket a teljesítés helye szerint illetékes polgármester a szolgáltatás elrendelésétől számított hatvan napon belül összesíti és megküldi a teljesítés helye szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve részére.

(4) A kártalanítási eljárás lefolytatására és a kártalanítás összegének megállapítására első fokon a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jogosult. A fellebbezést a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve bírálja el. Az ügyintézési határidő a kártalanítási igénynek a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervéhez történő megérkezése napján kezdődik.

(5) A kártalanítás ügyében hozott jogerős határozat ellen a döntést sérelmező fél a határozat közlésétől számított 30 napon belül - jogszabálysértésre hivatkozással - keresettel fordulhat a bírósághoz. A fellebbezésnek, illetve a kereset benyújtásának a polgári védelmi szolgáltatás teljesítésére nincs halasztó hatálya.

70. § (1) A kártalanítási kötelezettség a szolgáltatást elrendelőt terheli.

(2) A kártalanítás összegének megállapításánál figyelembe kell venni:

a) a gazdasági forgalomban lévő hasonló szolgáltatásért szokásos díjat,

b) az igénybevétel tárgyának használatra történő átengedéséért a használat során bekövetkezett értékcsökkenés mértékét,

c) ingó és ingatlan dolog állagában okozott kárnál a dolog szakszerű helyreállításának, kijavításának költségét,

d) az igénybevétel tárgyának elvesztése vagy megsemmisülése esetén az átvétel időpontjában

meglévő forgalmi értékét,

e) a szolgáltatás teljesítése miatt elmaradt vagyoni előnyt, csökkentve az *a)* pontban meghatározott díj összegével,

f) a biztosítás alapján megtérülő összeget.

(3) A kártalanítást pénzben kell megállapítani és megtéríteni.

(4) A kártalanítás megfizetésére kötelezett a jogerős döntés vagy bírósági ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles a megállapított összeget megfizetni.

(5) Nem jár kártalanítás, ha az igénybevétele nem akadályozta az igénybevétele tárgyának rendeltetésszerű használatát.

36. Adatszolgáltatás, adatkezelés

71. § (1) A polgári védelmi szervezetbe történő beosztás, a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a polgármester és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár

a) személyes adatait [családi és utónév, születési családi és utónév, nem, születési hely, idő (év, hónap, nap), anyja születési családi és utóneve, lakóhely vagy tartózkodási hely, munkahely, szervezeti beosztásra vonatkozó adatok],

b) foglalkozására és a szakképzettségére vonatkozó adatait kezelheti.

(2) A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése céljából a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke, a polgármester, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a 67. § (3) bekezdésében meghatározott adatok kivételével egyéb, a gazdasági és anyagi szolgáltatásra kötelezett technikai eszközöeiről azonosító és műszaki adatokat, illetve a szolgáltatásra kötelezett megnevezésére, székhelyének, telephelyének címére vonatkozó adatokat kezeli.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott adatkezelő az adatokat a következő forrásból gyűjtheti:

a) a munkáltató, egyéni vállalkozó által teljesített adatszolgáltatás,

b) a hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartása,

c) a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás,

d) a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv által vezetett járműnyilvántartás.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adatszolgáltató az adatszolgáltatást 15 napon belül térítésmentesen teljesíti.

(5) A hadkiegészítő parancsnokság a polgármester kiválasztási szempontokat is tartalmazó megkeresésére adja át a beosztható személyeknek az (1) bekezdésben meghatározott adatait.

(6) Azokat a kötelezetteket, akiről a (3) bekezdés *a)* és *b)* pontjában megjelölt forrásokból adat nem szerezhető be, a polgármester adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére hívhatja fel.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség a következő adatokra terjed ki:

a) a szakképzettség,

b) a foglalkozás,

c) a munkahely megnevezése, címe,

d) az 54. § (1) bekezdésében meghatározott mentességi ok és az 54. § (2) bekezdésében meghatározott egyéb ok.

(8) A polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása céljából a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervtől, államigazgatási szervtől személyes adatnak nem minősülő adatokat

kérhet.

(9) A (8) bekezdésben meghatározott adatok szolgáltatása térítésmentesen, az adatkérésben meghatározott határidőn belül történik.

72. § (1) A polgármester az általa kezelt adatállományt a beosztásra jelölés céljából továbbítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, amely ennek alapján kijelöli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetbe beosztható személyeket, és erről tájékoztatja a polgármestert.

(2) A polgármester a kijelöltek adatállománya alapján kiválasztja azokat a kötelezetteket, akiket a szervezetbe határozattal beoszt, és erről a jogerős határozattal tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, valamint a beosztottak adatairól a hadkiegészítő parancsnokságot.

(3) A polgármester a 71. § (1) bekezdése szerint összegyűjtött adatokról nyilvántartást nem vezethet, az adatállományt a beosztó határozat jogerőre emelkedése és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve tájékoztatása után haladéktalanul törli.

(4)¹⁰¹ A (2) bekezdés szerint átadott adatok felhasználásával a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv nyilvántartást vezet. A nyilvántartásból kizárólag a polgári védelmi szervezetbe történő beosztáshoz, a polgári védelmi kötelezettség teljesítéséhez, az igazolványban szereplő adatok ellenőrzéséhez igényelhető adat.

(5) A polgári védelmi szervezet tagját a (4) bekezdésben meghatározott nyilvántartás, illetve a polgári védelmi szervezet tagja önkéntes adatszolgáltatása alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve igazolvánnyal látja el, amely a következő adatokat tartalmazza:

- a) családi- és utónév,
- b) születési családi- és utónév,
- c) születési idő,
- d) a tulajdonos fényképe, aláírása,
- e) a tulajdonos vércsoportja,
- f) a polgári védelmi szervezet megnevezése, a beosztás megjelölése,
- g) az igazolvány kiállításának és lejáratának időpontja,
- h) az igazolvány száma,
- i) a kiállító hatóság aláírása.

(6) A polgári védelmi szervezetbe való beosztás megszűnésekor az (5) bekezdésben meghatározott igazolványt vissza kell vonni.

(7) A nyilvántartás adatait a beosztás megszűnésekor haladéktalanul törölni kell.

(8) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a hadkiegészítő parancsnokság a hadkötelezettség elsődlegességének érvényesítése céljából a nyilvántartásban szereplő adatokat legalább évente egy alkalommal egyeztetik.

(9) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a nyilvántartásban kezelt adatokban bekövetkezett változások átvezetése céljából a személyi adat- és laccímnyilvántartásból adatot igényelhet.

(10) Katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szervek az intézkedések elősegítése céljából, legfeljebb azok időtartamának fennállását követő három hónapig a település azonnali védekezési munkálataiba bevont, továbbá a katasztrófavédelmi intézkedésekkel érintett, a polgári védelmi szervezetbe nem beosztott személyek alábbi személyes adatait tarthatják nyilván:

- a) természetes személyazonosító adatok,

¹⁰¹ Megállapította: 2013. évi CXCVII. törvény 31. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

b) lakóhely,

c) ideiglenes tartózkodási hely.

(11) A (10) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból

a) adatot szolgáltatni

aa) a kitelepítés és befogadás szervezése, és a polgári védelmi szervezetbe történő beosztás céljából a polgármesternek,

ab) az ismeretlen helyen tartózkodó személy tartózkodási helyének meghatározása céljából a rendőrségnek és a Magyar Vöröskeresztnek,

b) felvilágosítást adni a hozzátartozóját kereső személynek lehet.

VII. FEJEZET

A FELKÉSZÜLÉS ÉS A VÉDEKEZÉS KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSE ÉS FEDEZETE

73. § (1) Az Országgyűlés

a) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, területi és helyi szervei fenntartásával, működésével és fejlesztésével összefüggő kiadások,

b) a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges technikai eszközök beszerzésének,

c) a polgári védelmi szervezeteknek a Kormány vagy a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányítási jogkörében elrendelt felkészítésével, alkalmazásával összefüggő kiadások, ezen belül

d) a munkavállaló és a munkaviszonyban nem álló személy polgári védelmi kötelezettségének teljesítésével összefüggésben a munkáltatónál felmerülő és igazolt költségeinek, valamint a térítési díjnak,

e) a lakosság riasztását szolgáló berendezések telepítésének, fejlesztésének, karbantartásának és működésének

fedezetét évente a költségvetésről szóló törvény a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében biztosítja.

(2) Az Országgyűlés más minisztérium esetén a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtására a forrást az adott költségvetési fejezeten belül elkülönítetten biztosítja.

74. § Az Országgyűlés a helyi önkormányzatok számára biztosítja a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester katasztrófavédelmi feladatának ellátásához szükséges anyagi feltételeket.

75. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetek létrehozásával, működésével és fenntartásával összefüggő kiadások fedezete a gazdálkodó szervezetet terheli.

(2) A gazdálkodó szervezet a hatósági határozattal elrendelt katasztrófavédelmi feladatok ellátásával összefüggésben felmerülő kiadásait költségként számolhatja el.

76. § (1) Az állami szervek, a Magyar Honvédség, a védelmi bizottságok felkészülésének, katasztrófa elleni védekezésének költségeit az állam viseli.

(2) A felkészülés költségeit az érintettek az éves költségvetésükben tervezik.

(3) A 18. § (2) bekezdése alapján a védekezésbe bevont önkéntes mentőszervezetek védekezési költségeit az állam viseli.

(4)¹⁰² Ha a védekezésben részt vevőt egészséget károsító vagy halálos baleset érte, az üzemi balesetre, foglalkozási betegségre vonatkozó társadalombiztosítási szabályok alapján meg nem térülő károkat, egészséget károsító baleset esetén a személyiségi jogsértésért járó sérelemdíjat az állam téríti meg.

77. §¹⁰³

78. § (1) Az állami költségvetésből kell megtéríteni a védekezésbe bevont szervek és szervezetek katasztrófa elleni védekezéssel összefüggő költségeit.

(2) A Kormány döntése szerint katasztrófa károsító hatása által érintett területen a károk enyhítését is a központi költségvetésből kell fedezni.

(3) Az állam nem természeti katasztrófa esetén annak okozójától, illetve előidézőjétől a védekezés és a helyreállítás költségeinek megtérítését a polgári jog általános szabályai szerint követelheti.

79. §¹⁰⁴

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

37. Felhatalmazó rendelkezések

80. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

*a)*¹⁰⁵ a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kijelölését, a helyi szervek jogállását és kijelölését, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatósági ügyeiben eljáró szerv kijelölését,

b) a Kormány tagjainak és a katasztrófavédelemben érintett állami szervezeteknek a megelőzéssel, a felkészüléssel és a védekezéssel kapcsolatos működésének, riasztásának rendjét - beleértve a reagálási időket -, részletes feladatait,¹⁰⁶

*c)*¹⁰⁷ a katasztrófasegély nyújtásának szabályait, valamint a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás és -segítségkérés általános szabályait,¹⁰⁸

d) az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra jóváhagyott előirányzat felhasználásának rendjét,¹⁰⁹

*e)*¹¹⁰ az e törvény IV. fejezete szerint veszélyes anyagnak minősülő anyagok - az azokhoz

¹⁰² Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 82. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

¹⁰³ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi LXXII. törvény 1. §. Hatálytalan: 2012. VI. 20-tól.

¹⁰⁴ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi LXXII. törvény 1. §. Hatálytalan: 2012. VI. 20-tól. Lásd: 2012. évi LXXII. törvény 2. §.

¹⁰⁵ Megállapította: 2013. évi CXCI. törvény 32. § (1). Hatályos: 2014. II. 19-től.

¹⁰⁶ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet, 377/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, 139/2012. (VI. 29.) Korm. rendelet, 65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet 11. § (6), 521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet.

¹⁰⁷ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (6). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

¹⁰⁸ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet.

¹⁰⁹ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet.

¹¹⁰ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (7). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

tartozó küszöbértékek - és ipari tevékenységek körét, valamint az eljáró hatóságokat,¹¹¹

f) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés, tervezés rendszerét és követelményeit, az üzemeltetői kötelezettségeket,¹¹²

g) a biztonsági jelentés és a biztonsági elemzés célját, tartalmi és formai követelményeit, a biztonsági jelentésre, valamint a biztonsági elemzésre kötelezettek körét,¹¹³

h) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket érintő lakossági tájékoztatással és a nyilvánosság biztosításával kapcsolatos követelményeket,¹¹⁴

i) a védekezésben részt vevők költségei megtérítésének szabályait,¹¹⁵

j)¹¹⁶

k) a küszöbérték alatti üzemek körét, katasztrófavédelmi hatósági felügyeleti rendjét és az üzemeltetői kötelezettségeket,¹¹⁷

l) az e törvény IV. fejezetének hatálya alá tartozó üzemekkel és azok veszélyes tevékenységével összefüggésben alkalmazható bírságok rendszerét és részletes szabályait,¹¹⁸

m) a katasztrófavédelmi szabályzat részletes szabályait, ezen belül¹¹⁹

ma) a települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályait és a védelmi követelményeket,

mb) a veszélyelhárítási tervezés tartalmi és formai követelményeit,

mc) az egyéni védőeszköz-ellátás, a lakosság riasztása, a kitelepítés és befogadás általános szabályait,

md) a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben, valamint a nemzetközi segítségnyújtásban közreműködő önkéntes mentőszervezetek tevékenységének, védekezésbe történő bevonásának szabályait, valamint támogatását és az alkalmazandó költségtérítést, a társadalmi és karitatív szervezetek védekezésben való közreműködésének szabályait, valamint az önként jelentkező szervezetek és személyek védekezésben való közreműködésének szabályait,

me) a védelmi bizottság elnökének, a megyei közgyűlés elnökének, a főpolgármesternek és a polgármestereknek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő részletes feladatait,

mf) a közbiztonsági referensek tevékenységére vonatkozó szabályokat,

mg) a gazdasági-anyagi szolgáltatások teljesítése és a kártalanítással összefüggő eljárás részletes szabályait,

mh) a katasztrófa károsító hatása által érintett területre, valamint a helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó szabályokat,

n)¹²⁰ az autonóm államigazgatási szervek és az önálló szabályozó szervek kivételével a központi államigazgatási szervek katasztrófavédelmi feladatait,¹²¹

¹¹¹ Lásd: 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet.

¹¹² Lásd: 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet.

¹¹³ Lásd: 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet.

¹¹⁴ Lásd: 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet, 377/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, 139/2012. (VI. 29.) Korm. rendelet, 521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet.

¹¹⁵ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet, 377/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, 139/2012. (VI. 29.) Korm. rendelet, 521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet.

¹¹⁶ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi LXXII. törvény 1. §. Hatálytalan: 2012. VI. 20-tól.

¹¹⁷ Lásd: 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet.

¹¹⁸ Lásd: 208/2011. (X. 12.) Korm. rendelet.

¹¹⁹ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet.

¹²⁰ A 2011. évi CCI. törvény 418. § b) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

¹²¹ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet.

o) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozó hatósági koordináció szabályait,¹²²
p) a katasztrófavédelmi feladatok ellátásához szükséges földmérési és térképészeti állami alapadatok, illetve termékek, továbbá az ingatlan-nyilvántartási adatok (jogok, tények) körét, valamint ezek szolgáltatásának részletes szabályait,¹²³
q)¹²⁴ a veszélyes anyagok, veszélyes áruk telephelyi tárolásának katasztrófavédelmi szabályait.

81. § Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza:

a) az irányítása alatt álló szervekre vonatkozóan a védekezés végrehajtásának egységes rendjét,¹²⁵

b)¹²⁶ az e törvény 22. §-ában meghatározott szervek irányítási és működési rendjét, feladatait, a hatáskörüket és jogkörüket,¹²⁷

c) az irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatait,¹²⁸

d) a települések katasztrófavédelmi besorolását, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerveinek illetékességi területét,¹²⁹

e)¹³⁰ a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának és alkalmazásának szabályait, valamint a polgári védelmi szolgálatra önként jelentkezésre, a jelentkezés visszavonására és az ezekkel kapcsolatos döntésekre vonatkozó speciális szabályokat,

f) a katasztrófavédelmi felkészítés követelményeit,¹³¹

g) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományának Szolgálati Szabályzatát, valamint a polgári védelmi szervezetek Szolgálati Szabályzatát.¹³²

82. § (1) Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg az igazgatási szolgáltatási díj fizetési körébe tartozó hatósági eljárásokat, igazgatási jellegű szolgáltatásokat és bejelentéseket, továbbá a fizetendő díj mértékét, valamint a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokat.¹³³

(2) Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésével kapcsolatban a tervezési, jelentési, adatközlési, együttműködési feladatokat, valamint a korai riasztási technikai rendszer létrehozásának és működésének szabályait.

(3) Felhatalmazást kapnak a feladatkörrel rendelkező miniszterek, hogy - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben szabályozzák:

a) az ágazati tevékenységükkel összefüggésben az adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési feladatokat,

¹²² Lásd: 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet.

¹²³ Lásd: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet.

¹²⁴ Beiktatta: 2013. évi CXCV. törvény 32. § (2). Hatályos: 2014. II. 19-től.

¹²⁵ Lásd: 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.

¹²⁶ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 18. § (9). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

¹²⁷ Lásd: 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet, 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.

¹²⁸ Lásd: 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.

¹²⁹ Lásd: 43/2011. (XI. 30.) BM rendelet.

¹³⁰ Megállapította: 2013. évi CXCV. törvény 33. §. Hatályos: 2013. XI. 29-től.

¹³¹ Lásd: 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.

¹³² Lásd: 49/2011. (XII. 20.) BM rendelet.

¹³³ Lásd: 51/2011. (XII. 21.) BM rendelet.

b) a katasztrófavédelmi célú ágazati mérő- és ellenőrző, előrejelző és riasztórendszerek kialakításának, működtetésének feladatait,

c) a katasztrófavédelemben részt vevők kijelölését, feladataikat, felkészítésük és működtetésük feltételeit,¹³⁴

d) a feladatkörüket érintő katasztrófavédelmi feladatokat és az ahhoz kapcsolódó hatósági előírásokat.¹³⁵

38. Hatálybalépés

83. § E törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

39. Átmeneti rendelkezések

84. § (1) 2012. január 1. napjával a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami tűzoltósággá alakulnak át. Az állami tűzoltóság (a hivatásos tűzoltóság és a tűzörség) a hivatásos önkormányzati tűzoltóság általános jogutódja. A jogelőd hivatásos önkormányzati tűzoltóságok parancsnokai az új parancsnokok kinevezéséig ellátják a hivatásos tűzoltóságok és tűzörségek parancsnoki feladatait.

(2)¹³⁶ 2012. január 1. napjával a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő, és a tűzoltósági feladatok elvégzéséhez szükséges önkormányzati vagyon térítésmentesen az állam tulajdonába kerül. Az ingatlanon fennálló jelzálogjog más, megfelelő értékű, az önkormányzat tulajdonában lévő forgalomképes ingatlanra történő átterheléséről (fedezetcsere) az önkormányzat és a jelzálogjog jogosultja között egyezség létrehozását kell megkísérelni. Egyezség hiányában a fedezetcseréről a fővárosi és megyei kormányhivatal dönt úgy, hogy a jelzálogjoggal biztosított követelésnek az ingatlan tulajdonjogának átadására irányuló eljárás megindításakor fennálló értékénél a fedezetül szolgáló ingatlan értéke nem lehet kisebb. A fedezetcseréről rendelkező határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. Fedezetcsere nem helye, ha a jelzálogjog által biztosított követelés alapja az önkormányzat által az ingatlan felújítására fordított hitel.

(3) A hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak, és az ingatlan átadásával érintett települési vagy megyei önkormányzatoknak 2012. január 1. fordulónappal át kell adniuk az állami tűzoltóság részére a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő, és a tűzoltósági feladatok elvégzéséhez szükséges vagyonukat.

(4) Az átadás-átvétel összehangolásáról a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján gondoskodik.

(5) Az állami tulajdonba kerülő ingatlanok ingatlan-nyilvántartási állapotának átvezetését a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője kezdeményezi.

85. § A lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját az áramszolgáltatók részére a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei 2012. március 1-jéig megküldik. A lakossági riasztó rendszer végpontjaiban bekövetkezett változást, az azt követő 72 órán belül kell megküldeni az áramszolgáltatók részére.

¹³⁴ Lásd: 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.

¹³⁵ Lásd: 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.

¹³⁶ Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 81. §.

40. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

86. § (1) E törvény 52-66. §-ai, 71-72. §-ai és a 174. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXXI. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

(2) E törvény 67-70. §-ai, 71-72. §-ai az Alaptörvény XXXI. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

(3) E törvény 20-24. alcíme az Alaptörvény 53. és 54. cikke alapján sarkalatosnak minősül.

(4) E törvény 90. §-a és 97. §-a az Alaptörvény 46. cikkére figyelemmel sarkalatosnak minősül.

41. Az Európai Unió jogának való megfelelés

87. §¹³⁷ E törvény 3. §-ának 1-4., 11., 13., 23-24., 26-33. pontja. 4. § (3)-(3a) bekezdése, és IV. fejezete a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló. 2012. július 4-i 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

42-45.¹³⁸

88-91. §¹³⁹

46.¹⁴⁰

92. §¹⁴¹

47-53.¹⁴²

93-153. §¹⁴³

54.¹⁴⁴

154. § (1)¹⁴⁵
(2)-(3)¹⁴⁶
(4)-(6)¹⁴⁷

¹³⁷ Megállapította: 2013. évi CXCI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. VI. 1-től.

¹³⁸ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹³⁹ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁴⁰ Nem lép hatályba 2011. évi CCI. törvény 419. § alapján.

¹⁴¹ Nem lép hatályba a 2011. évi CCI. törvény 419. § alapján. Végre nem hajtható módosítására lásd: 2011. évi CCI. törvény 418. § c).

¹⁴² Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁴³ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁴⁴ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁴⁵ Nem lép hatályba a 2011. évi CCIX. törvény 90. § (3) a) alapján.

¹⁴⁶ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁴⁷ Nem lép hatályba a 2011. évi CCIX. törvény 90. § (3) a) alapján.

55-70.¹⁴⁸

155-174. §¹⁴⁹

¹⁴⁸ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁴⁹ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.